

308229

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 14 వ తేది శుక్రవారము.
ఆ సందనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ అష్టమి ర.

No. 118
సంచిక ౧౧౮

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, వచనము.

బాలకాండము—దశ సరికాగితములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
మంచి అట్టబైండు 1 0 0	డిటో (మూడవ భా.) 12 పటములు అట్టబైండు 1 0 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	కాలికోడైండు 1 4 0
అయోధ్యాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్టబైండు 1 0 0	బాల, అయోధ్యాకాండములు—50 పాను కాగితము	కాలికోడైండు గిట్టు పేరు. 1 సంపుటము 41 పటములు 3 8 0	
డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు—50 పానుల	
డిటో	2-వ భా. 12 పటములు అట్టబైండు 1 0 0	కాగితము కాలికోడైండు 1 సంపుటము 45 పటములు 3 8 0	
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	యథాకాండము—మూడవ భాగములు, 34 పటములు 8 0
అరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టబైండు 1 4 0	తైబ్రీయెడివక్—80 పాను కాగితములైన మంచి	అయ్య మేలైన కాలికోడైండు, బాల, అయో	
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0	ధ్యాకాండములు చేరి 1 సంపుటము ... 5 0 0
కిష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టబైండు 1 0 0	తైబ్రీయెడివక్—ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండ	ములు చేరి 1 సంపుటము ... 5 8 0	
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	డిటో
సుందర కాండము—16 పటములు అట్టబైండు 1 8 0	చేరి 1 సంపుటము ... 4 8 0		
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0	శ్రీరామకాలినీయము ... 0 8 0
యథాకాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	అట్టబైండు 1 0 0		
డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0	
డిటో (రెండవ భా.) 12 పటములు అట్టబైండు 1 0 0			

మైత్రంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, క్రాస్ట్రీ, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరు పెట్టుకొని పనికిమాలిన ఆత్మలు బయలుదేరినవి. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మలు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించిన తరువాత పులినిజూచి నక్క వాత పెట్టుకొనినట్లు ఈ షెడ్డ ఆత్మలు బయలుదేరి బహుశా పాడు చేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ ఆత్మలను గొని మోసపోకుడు. ఓటో మోహినిని మాత్రమే చూచుకొనుటవలన మీ సామ్య వృధకాదు. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :— ఒక సారి బట్టలమీద రాచుకొనిన తరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసపోదు. పోవునని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహినిని రాచుకొనిన తొడనే చుట్టు ప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ శబ్దంతో నిండియుండును ఒక పుష్పాద్యాన వనమధ్యనుండున్నటుండును.
- (3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, క్రీమంతులు, వక్సేను సాధారణులు సయితము అడుగనిచే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతిరవోటులలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటో మోహినివారు ఈ ఆత్మల వాగుగ లేదని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపాల యిచ్చెదమని ఘంటాపద ముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారుగాని పోలిక ఆత్మలను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రధినినము వందలకొలది మంది ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏ పెండ్లిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే. 1/2 టోన్సు గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2.0-0. 1-1/2 డాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటో మోహిని పెంబెండుకాన్డెజక్ 1కి 0-12-0 (ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు)

అన్ని వోటులలోను ఏజెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు రేట్లు యివ్వబడును.
సోలు ఏజెంట్లు:— మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెని, 177 వైనాబహారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అశ్వినోపులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే
తల నెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బావును
పార్శ్వపు నెప్పుల బారదోలును. పోల్లపోగొట్టిన
వనమూలికలచే హిందూదేశమగు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
పంచభాషచీటి చూచుకొనిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెని, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,
రయిసు మిల్లులు,
పిండి మిల్లులు,
నీరుతోడు యంత్రములు,
మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గ్వాని,
గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యు
చ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు
ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు
మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇనరలు
యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.
మేము ఎంగల్ బర్న్స్ లూబ్రికేటింగు ఆయిలు
లకు ఏజెంట్లుము.
చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,
మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

ట్యూల్ షర్టులు.

మొదటికిము ట్యూల్ షర్టులు
డెజిక్. 1-కి రు. 18-8-0
రెండవకిముడి ,, 12-0-0
సాధారణకిముడి 10-8-0
ఇంగ్లీషు కండులుగల
షర్టులు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయున కప్పుడు
మోసాడ చుట్టుకొలత
యెంతో, కోమ్ము ఎన్ని
ఆంగుళములో వ్రాయ
వలయును.

[మి యూటికి దగ్గరనున్న ట్రైకోడ్ కేసును పేను వ్రాయుడు.
అందును ప్రేషింపు కంపెని,
87/88 రత్తబజారువీధి, మద్రాసు
LONDON TRADING CC
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

అనుభూత్యానుశ్చయ నిలయమువారి
చూపదములు.

1. స్వస్థైర్యము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరియేరకమువలనగాని ముడిగిపోయిన కాయగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడులు ధ్వజయోగించిన యథాస్థితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైని కనిపెట్టబడినది. కుష్ఠ నకును, కడుపునొప్పలకును, చీనికంటిమందులకును. వెల రు 1-కి 1-0-0
 3. ప్రణవాళి. (పలాత్రి) ఎక్కి యసాధ్యమగు పుష్కను చవలీలగా మారును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
 4. గంధక వాక్ శ్రము. ఇది మాడుపుతలలో నెట్టిగజ్జనిచిమ మును, రూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
 5. స్వదేశీ కాపి పొదుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుషికిని, వైద్యశాంతికిని మి క్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. ఆంధ్ర, సన్స్.
అనుభూత్యానుశ్చయనిలయం, శ్రీ రామచంద్ర విశాఖపట్టణం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మాకడ్ల మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటె చతుకగా నమ్మవారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ కన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ కన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో లాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 3x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 23-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ కేముది		8-8-0

క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అండుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాటర్ బహుమిది, మదరాసు.

వారపత్రిక

చందాదారుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది. ఇంతవరకు నీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమ్మానా పత్రికను దెప్పించవేడుచున్నాము. తెలుగు పత్రికల యందెల్లను సేక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక. భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక. దినపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కి-౬౬-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరకైలుట్టేషనును బెలుపవలెను.

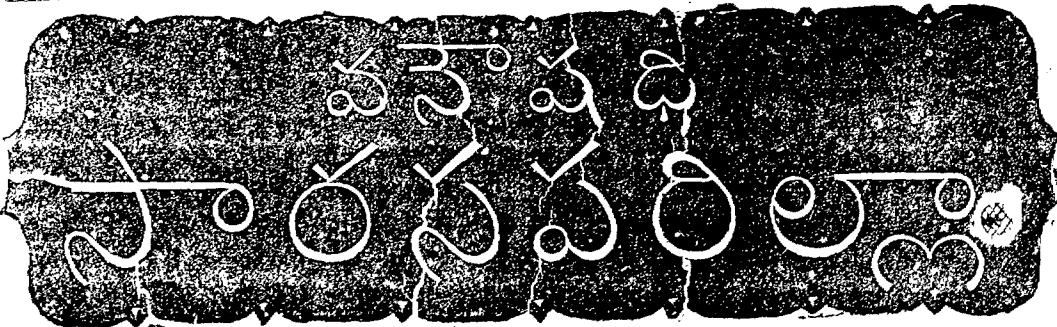
చైతన్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

సి. వి. యన్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం అక్షసు
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. శ్చిపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన వయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితొతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడీ. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్ధేయల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవలయుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టను వేసికొనినయెడల సువాసనలో గూడినపుష్పతోట అనే గూర్పుకట్టుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యవ్వమని మీదగ్గరినన్న హెతుకీవరు నడుగవలయును వారెవరు లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్నబుడ్డి బిలం 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, ప్లైట్ బుడ్డి ఆత్మరగల నెడ్డసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగలెట్టబడి ఘుమఘుమ అడుచుండు కార్డులు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును. సోలు ఎకెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు, బొంబాయి. మదరాసు ఏకెంటులు:— మెహత పురపోత్తం మూర్తి నెం 26, చై నాబజారు రోడ్డు, ప్లవరు బజారుసమీపం మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నవంశకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజావంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు పేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవివంటిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుస్వృద్ధియుకలుగును. వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యన్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.

16కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లిక్కేటి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్వివేది, బ్రహ్మనందశాస్త్రి.

తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)

డెమ్మి 4 పుటలు 520, శ్లోకములు 2250, వెల 2-8-0 పోస్టేజివేరు.

అడ్రెసు: జి. శర్మ. కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

agir

ప్రత్యయోదల రాకపోకల

చెన్నై పురిసాక్షాతయమునం దున్నవి

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 14-వ తేది

ప్రముఖ పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.
సి. రోబర్టుస్	బొంబాయి	4 ఆగస్టు	—
సిటిఆఫ్ మద్రాస్	కాకినాడ	9	లండను
ఎల్లంగా ప్రా	నాగపట్నం	9	—
ఎక్ మా క్రాట్	రంగూను	10	—
ఎస్.వి.ల్యూక్	పార్ నోయి	12	—
జీరా	కాకినాడ	18	—

రానున్నవి.

మొనుండా	లివర్ పూలు	ఆగస్టు	కలకత్తా	ఆగస్టు
హాల్ బెల్	లండను	17	కలకత్తా	18
లంక	రంగూను	17	—	—
ట్రాలోబా	మైసూరు	19	మైసూరు	20
మహాబా	లండను	24	కలకత్తా	25
అంబోటి	కలకత్తా	31	నెటాల్	31

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పులు.

వాతావరణ సీత

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 14-వ తేది

ప్రదేశములు.	గ్రామములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.			
			అధికతమ ఉష్ణోగ్రత.	అల్పతమ ఉష్ణోగ్రత.	గరిష్ఠ వర్షము.	నిమిష వర్షము.
గోపాలపురము	29.592	87.1	78.8	1.42	82.17	19.00
వాల్తేరు
కాకినాడ	29.606	87.9	76.5	0.02	22.21	13.60
బందరు	29.619	84.9	75.2	0.15	15.69	14.17
గుంటూరు	...	86.7	83.9	0.14	13.85	...
నెల్లూరు	29.659	90.0	73.9	2.18	10.30	6.88
మద్రాసు	29.704	91.7	74.0	1.28	9.77	9.48
కడలూరు	29.708	92.7	76.2	0.69	11.94	8.17
నాగపట్టణము	29.714	96.5	74.1	0.15	5.61	7.14
కొలంబా	29.800	88.7	78.9	...	33.42	35.09
తిరువనంతపురము	29.825	77.8	78.2	0.99	39.58	35.06
కొచ్చి	29.821	79.6	71.9	2.52	68.50	73.71
కల్లికోట్	29.771	77.2	73.1	0.71	81.94	65.25
మంగుళూరు	29.777	78.7	72.0	2.86	10.32	93.04
బొంబాయి	29.693	82.9	85.8	1.88	64.69	50.55
హైదరాబాదు
అనంతపురము	...	85.3	72.9	0.85	7.63	7.44
బళ్లారి	29.685	90.8	74.3	0.02	4.07	7.40
కర్నూలు	29.699	82.5	71.4	0.87	13.50	12.05
కడప	29.701	86.4	72.8	1.22	12.82	11.49
తెంగుళూరు	29.733	81.0	66.6	0.17	13.50	14.58
కొడైకానూరు	22.679	60.2	52.7	0.31	24.89	21.81
ఉదకమండలము	22.906	60.5	52.0	0.48	23.70	28.51
కోయంబుత్తూరు	29.756	87.7	69.7	...	3.44	7.60
నెల్లూరు	29.713	89.9	74.0	0.71	12.67	14.39
సేలము	29.742	92.8	73.1	0.78	13.90	16.54
తిరుచనాపల్లి	29.727	96.1	78.0	...	4.61	8.80
పుదుకోట	29.751	94.9	79.6	...	7.99	11.17
మర	29.733	94.9	79.1	...	8.67	9.76
కొలకట్టెలి	0.98	5.42

కం బంగాళాఖాతముయొక్క తూర్పుభాగమున వాయు నిని గమనమొచ్చినది. పడమటి దిక్కున మార్పుమీయు కలుగ జూచును. దీర్ఘకల్పమునందు వెల్లగాల్గినది. ఈ మార్పులవలన వాయువాతము సమముగా నేర్పడినది. దక్షిణమున తప్ప మిగిలినచోట్ల మధ్యమోషపరిమాణము తక్కువగా నున్నది. సర్పాసులలోను దత్తమండలములలోను, తూర్పు పడమర దిక్కులలోను, రాత్రులందును, పగలును వేడిమిబిగిపోయినది. వాయుమండలమున లేమి అధికముగాగలదు. మబ్బులు దట్ట ముగాపడియున్నవి. కర్నాటకమునందు తప్పవ్వును సర్వత్ర గలదు. కొన్నిచోట్ల అధికముగా నున్నది. నిన్న నెల్లూరులో

కర్నూలు మండలసభ జరుగును.

దేశీయ మహాసభ:— కేపటి సాయంకాలము. 5-30 గంటలకు మహాసభ హాలులో ఆహ్వానసభవారి సభయొకటి జరుగును. ఇదిముగిసినపిమ్మట కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశ మగును.

గంటూరుజిల్లా కలెక్టరు:— ఆగస్టు 25, 26 ప్రాంత ములలో గంటూరుజిల్లా కలెక్టరు జొత్తింద్రనాథ రాయగారు మాడువారములు ప్రివిలేజీసెలవు తీసికొనెదరు. వీరికి బదులుగా సి. ఏ. సోటరుగారు నియమింపబడిరి.

కృష్ణవరదలు:— బెజవాడదగ్గర ఆనకట్టతూముకును, కట్టకును పడినగండ్లు పూడ్చుటకై వేయబడిన ఇసుకబస్తాల కును, రాళ్లముక్కలకును ముప్పున నలుబది రూపాయలవఱకు వెచ్చింపబడినట్లు. ఇంతసామ్యు వెచ్చించినను లాభముపూత్రము పూజ్యము.

బెజవాడ పౌరులరాజధక్తి:— ఈనెల 10వ తేదీని ఎద్వర్దుపుర మందిరమున దినవహిహనుమంతరావు పంతులు గారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినసభలో బెజవాడపురవాసులు తమరాజధక్తిని తెలియజేయుచునొక తీర్మానముచేసిరి. యుద్ధ మునందు సహాయము చేయుటకును నిశ్చయింపబడినది.

స్తూడెంటుక్లబ్బు, జార్జిటవున:— రేపుసాయం కాలము 5-30 గంటలకు ఆదేవునాయక వీధిలోని 125 నెం బరుగృహమున గా. హాన్సోవ్స్ త్రవరావు ఎమ్. ఏ. గారి ఆధి పత్యముక్రింద నొకసభజరుగును. కె. వేంకటస్వామిగారు శ్రీ కృష్ణదేవరాయలగుర్చి తెనుగునొక వ్యాసముచెరివెదరు.

ఒక మహమ్మదీయ శ్రీజయము:— పంబాబు విశ్వ విద్యాలయముయొక్క విద్యార్థిక్షేత్రంలో వై సాతక్యర పత్రి కాధికారులకు మాత్రీయహాబూత్ ఆలమ్ గారి పుత్రికయగు ఫతిమా దీమ్ అనుచిన్నది ముక్తాక్షిభజీత్ అనుపక్షిలో కృతార్థురాలైనది. పరిషిమత్ భాషలో నింతకుమించినవెద్ద పరిక్షణలులేదు. దీనియందిదవఱకు కృతార్థులైన శ్రీలునులేరు.

హార్మింజీ ప్రభువు ఉద్ధారము:— బాబు సూరత్ నాథ గోస్వ అను బెంగాలీ దేశీయుడు “హేముచిప్రార్థమెంటులో” సుదోష్ఠిగనుండెను. కాని, శరీరదౌర్బల్యముచే పనిచేయుచాలక పోయినందున దొరతనమువారు ఫించను యిచ్చిరి. కాని, యీ సామ్యు కుటుంబపరివరమునకు చాలకచాలచిక్కుల పాలగు చుండుటచే నెక్కువసహాయము చేయింపవేడుచు వై సూరాయి గారి కొకవిజ్ఞాపనము పంపుకొనెను. నిబంధనల ప్రకారమంత కంటే నెక్కువ సహాయము చేయుటకు వీలులేనని బంగాళా దొరతనమువారి మూలమున తెలియజేయుచు, నీతని కష్టము లకు నశచి స్వంతద్రవ్యమునుండి వేయిరూపాయలను బంపిరి.

నెల్లూరి చరిత్రాంశము.

[2. కచర్ల తాటిలాషిచే వ్రాయబడినది.]
నెల్లూరునందు రాజ్యముజేసిన ప్రాచీనల పేరులు తొన్ని గలసిక పద్యమొకటి నాలుపద్యమునీ మంది 12 వ పుటయందున్నది. ఆపేరులేనగా:— 1 తిరుకాళిదేవుడు. 2 తిక్కనాయకుడు (తిరునామసిద్ధికి వాదినాగన (5 మనగంవ గోపాలుడు (6) స్వర్ణదేవుడు (7) గోపినాథుడు (8) శ్రీరంగ రమణుడు (9) తిక్కన (10) సంగమశ్లోతరేంద్రుని తిండ్రి (11) సంగమశ్లోతరేంద్రుడు. ఈ నామమాలిక కాలాను క్రమముగ జేర్చు బడినట్లు కనుపడదు. స్తుతి పాతకుడగు భట్టురాజీ పద్యమును కెప్పి యుండవచ్చును. సంగమశ్లోత

పేరు జెప్పకయే యీశ్లోతరేంద్రుని మాత్రము వఱకంటే మించి, శరణి గంభీర సంగమ శ్లో త్రపాదముల ముగించు బడియున్నది. వైదం వా:లో నొక్కరును, స్వతంత్రముగ రాజ్యము య. ఎవరికో యొకరికి సామంతులుగానో, దండ , యుండి.

కాళి దేవుడు: ఇతడు మధురాంతక పాత్రపి నామాంతరముగలవాడు. పాండ్యరాజు శరముం త్తంగ వోళుని కాలమున నతనిక్రింద నెల్లూరేలిన రాజుల నొకపేటగా నుండిన మనుమ కేశవపురము కేశవమెరుమాళ్లకు (ఇదేపూర్వ (ఇందుపూర్వ) మను కులొత్తుంగునిరాజ్యకాలపు 31-వ సంవత్సర కాళిదేవుడు సమర్పించెట్లు రామ తీర్థములో ఎవలక తెలియుచున్నది. ఈకులొత్తుంగవోళుడు

13-వ శతాబ్ది ప్రారంభము వఱకు రాజ్యమేలి నాడు. దీనిని బట్టి తిరుకాళిదేవుడు 12-వ శతాబ్దాంతమున నుండినట్లుపించెదగి యున్నది.

(2) తిక్కనాయకుడు. ఇతడే తిక్కవోళుడు. మొనటి మనుమసిద్ధి. కొడుకు.

(3) మనుమసిద్ధి:—ఇని యుదంతము తిక్కన నిర్వ చనోత్తర రామాయణమున గొంతవఱకు తెలియుచున్నది. వై తిక్కనాయకుని కొడుకు పేరును మనుమసిద్ధియే.

(4) దాదినాగన:— కాకతీయుల దండనాయకుడు. “దాది” యనునది “దాడి” యని యుండవచ్చును. నేనావర మైర యర్థముగల శబ్దముగా నున్నది. ఇతనిని నాగ దేవ మహా రాజుని కూడ నొక శాసనమున వాడియున్నారు.

(5) మనుగంవ గోపాలుడు. ఇతనిని గూర్చి యనేక శాసనము లున్నవి. 13 వ శతాబ్దమున నుండినవాడు.

(6) స్వర్ణదేవు డెవరో తెలియదు. నెల్లూరు చెరువు “స్వర్ణాలచెరువు” అని ఒకచాటు పద్యముననున్నది. వేంకటగిరి వంశములోని బంగారు నాయుడను పేరుగలవారిలో నొకరుగా నుండునా?

(7) గోపినాథుడు. ఇతడెవరో స్పష్టముగ తెలియదు. చోడగోపినాథుడను నొకడు 13వ శతాబ్దాంతమున బంగోలు ప్రాంత్యములలో రాజ్యముచేసినట్లొక శాసనమువలన తెలియ వచ్చుచున్నది.

(8) శ్రీరంగరమణుడు: 16 వ శతాబ్దమున విజయనగర మేలిన శ్రీవీరప్రతాపనదాశ దేవమహారాయల ప్రతినిధిగా నుండును. చోళులలోను గొండఱు“రంగ నాథులు” వారుండెరి. కాని శ్రీరంగయనుపేరు గానరాదు. పల్లికొండ నాథుని రథోత్సవ విషయమై ఇతని శాసనమొకటి గలదు.

(9) తిక్కన. “తిక్కనయు మఱియొక కొన్ని దిము లేలే” అని వైచాటుపద్యముననున్నది. ఇతడుకాకతీయకొనయో లేక కచిత్తికొనయో? మనుమసిద్ధిని, అక్కన్న బయ్యన్న అను వారు రాజ్యధిష్ఠుని కేసినపుడు తిక్కనసోమయాజి పురు. గంటికిబోయి గణపతిదేవచక్రవర్తి సాహాయ్యమును బొంది తిరుగ మనుమసిద్ధికి రాజ్యస్థాపిక్ష: గలిగించెట్లు సిద్ధేశ్వర చరిత్రమున నున్నది

(10) సంగమ శ్లోతరేంద్రునితండ్రి:— ఇతడెవరో తెలియదు.

(11) సంగమ శ్లోతరేంద్రుడు:— ఈపేరుగల వాస్తవ యున్నాడు. వీరు విజయనగరరాజుల వంశములకు సంబంధించి వారుగ నుండురు. చెండవ సంగమరాజు ప్రిటగుంటు దాసము చేసినట్లు శాసనమున్నది. ఇతని కండ్రిచేరు కంపరాజు. మొదటి సంగమరాజు తండ్రిపేరు బుక్కరాజు. వైస చెప్పిన 10 వ పురుషుడు బుక్కరాజు లేక కంపరాజు తెలియదు. 11 వ పురుషుడు రెండవసంగమరాజుగానే యుండును.

వైకేసినవారిలో నొక్కఁడును స్వతంత్రరాజులుగాను కాంచీపురములోని చోళచక్రవర్తుల సామంతులగానో, లేక ఓరుగంటి కాకతీయుల దండనాయకులుగానో, లేక విజయనగర రాజులప్రతినిధులు, కాన్యక క్షులగానో, యుండిరి.

12 వ శతాబ్దప్రారంభమున కెంకికట్టికొడుకు “తిమ్మి కట్టి” అను నొకడు నెల్లూరు ప్రభుముఖ్యుడై నా:చిట్లు నెల్లూరుజిల్లా శాసనగ్రంథముల 3 వ భాగములో నొక శాసనమువలన తెలియుచున్నది. గూర్తులలో తిమ్మకట్టి గుంటురినిర్మించిన వాడనితడే కావలెను. ఏకపక్షముగాని యిచ్చుట రాజధాని ఏర్పాటుచేసి యిచ్చుట ప్రభుత్వము చేసి నట్లుగాని, ఇతర మండలముల జయించెట్లుగాని, కనవవం. తురకల ప్రభుత్వములోను నిచ్చుట కౌలువారు యిచ్చుట శిల్పా మాన్యయల్ వలన తెలియుచున్నది.

వై సీవపద్యములో చొక్కనయిదే పురుషులచక్రము నదిస్తరము విశ్వప్రాయుల పొగ్గితులు.

కృ

తెనాలి

I

ఇంజనీరుల ఉత్తేజము.

నెలకు పాతూరునొద్ద కృష్ణానదికట్టకును ప్రాంతమున మెయిక్ కనాల్ కును గండ్లుపడెను. ఇంజనీరుల కుద తగ్గనానొందిన నెలకు భూమిపైను తగు ప్రయత్నములు చేయుట కృష్ణానదిపైను యగ్నికృష్ణాటిక్ యంజనముగాను లబ్ధికి విశిష్టమును వాగ్జ్యుచేయకయేలకో ఉపేక్షించియున్నామని. ఈ దొంగగారు చాలకొనెదనియును, రయితులేమైన కెప్పు కొనబోయిన "మేము చదువుకొని ప్యాసు అయినాము. మాకు అన్ని సంగతులు బాగా తెలుసును. మీరు మాకేమి చెప్పకక్కడ లేదు. మీరు చెప్పితే మేము వినుము" అని తేకలువేసి తిట్టినట్లు చూచుచున్నామని రయితులందరు చెప్పుకొనుచున్నారు. దయా నాటికలను తీవ్రంగానుచు నూన్యములట! ఈ దొంగగారు గండ్లును పూడ్చింపనందున ఈ నెల 8వ తేదీనుండియు వరద మరల రానానొంది అ గండ్లునొండి వెస్టరక్ డెల్టా మెయిక్ కనాల్ లోనికి ప్రవహింప నారంభించెను. అప్పుడైనను లబ్ధికి దొరగారు తగు శ్రమ చేసిన రయితుల గండ్లును పూడ్చింపకుట కవకాశముండెను; కాని, దొర గారు తగ్గినవిని వైసడెల్టొకొనలేదు.

పోలీసువారిరాక.

వరదవృత్తి ప్రారంభించి యీ గండ్లులోనుండి ప్రవాహ మెక్కువై, విశేషము యెక్కువగునని మెయిక్ కనాల్ యొక్క కట్టల వైపునకు కూడ పోయి వరదనీరు పారుచుండెను. తుమ్మపూడి, మోరంపూడి, దుగ్గిరాలపాతంబుల మెయిక్ కనాల్ కట్టల వైపునకు వెళ్లుటకు సిద్ధమగుచుండెను. ఎంటులెగిన పేరకల పూడి, మోరంపూడి, యామని, చింతలపూడి, కుంభవరం అగ్రహారమువలన గ్రామములు కొట్టుకొనిపోవుట నిశ్చయ మగుచుండెను నాయా గ్రామములపైను మెయిక్ కనాల్ కట్టలను కాపలా చేయుచుండిరి. నీటిప్రవాహ మంతకంతకు పెరిగి దుగ్గిరాలపాతంబునకు ప్రవహించి కొమ్మమూరు (చెన్నై పురి) కాలవకును, దుగ్గిరాల పాతంబునకు నుండియును అంతటి పెరిగినాకెనే నెనుండియును పొర్లినిబాండ్లముకాల వలనును చేరుచుండెను. దుగ్గిరాలపాతంబున అపాయముకలుగు నున్నట్లై లబ్ధికి దొరగారు మెక్కుటించియు దుగ్గిరాల చేరి మోరంపూడినొకటియు మెయిక్ కనాల్ కు గండికొట్టు ప్రయత్నము చేసిరి; కాని మోరంపూడి, పేరకలపూడి, యామని మొదలగు గ్రామములు లేమియు లేమిట్లెలకును ప్రాణోపద్రవముకూడ తటస్థించుననియు సేక విధముల ప్రాశ్నయపడి గాని దొంగగారి కది రుచిపడలేదు. అంతట మెక్కుటించియు కాలము లబ్ధికి దొరగారు తెనాలికి వెలికింక వాస్తవంబి నిండు పోలీసువారిని దుగ్గిరాలకు పంపించి రైతులను రక్షించు పాపము!

రయితులకృతి.

ఇదియుండ వ్యాంతుకనాల్ కు చినపాలెమునుండి వడవృత్తి కుద తగ్గనానొందిన నెలకు భూమిపైను తగు ప్రయత్నములు చేయుట కృష్ణానదిపైను యగ్నికృష్ణాటిక్ యంజనముగాను లబ్ధికి విశిష్టమును వాగ్జ్యుచేయకయేలకో ఉపేక్షించియున్నామని. ఈ దొంగగారు చాలకొనెదనియును, రయితులేమైన కెప్పు కొనబోయిన "మేము చదువుకొని ప్యాసు అయినాము. మాకు అన్ని సంగతులు బాగా తెలుసును. మీరు మాకేమి చెప్పకక్కడ లేదు. మీరు చెప్పితే మేము వినుము" అని తేకలువేసి తిట్టినట్లు చూచుచున్నామని రయితులందరు చెప్పుకొనుచున్నారు. దయా నాటికలను తీవ్రంగానుచు నూన్యములట! ఈ దొంగగారు గండ్లును పూడ్చింపనందున ఈ నెల 8వ తేదీనుండియు వరద మరల రానానొంది అ గండ్లునొండి వెస్టరక్ డెల్టా మెయిక్ కనాల్ లోనికి ప్రవహింప నారంభించెను. అప్పుడైనను లబ్ధికి దొరగారు తగు శ్రమ చేసిన రయితుల గండ్లును పూడ్చింపకుట కవకాశముండెను; కాని, దొర గారు తగ్గినవిని వైసడెల్టొకొనలేదు.

మూలము

వైస్ డెల్టొకొనగాను పిల్లలముట్టి ఆంజనేయులుగాను కూలి వాండ్లను తీసికొనివచ్చి నూన్యపేటలోనికి నీరు రాకుండు నట్లు పడమటి ప్రక్క కాలవయొక్క పడమటి కట్టవైపునకు, మన్న మొదలగువానిని వేయించి ఆపునలచేసిరి. పినపాటికాల వకు గండిపడినందున పినపాటికైతు లాగండిని సకాలములో పూడ్చిరి; కాని, తయారగుచున్న గుంటూరులేపల్లె రైలునిమిత్త మింతటినిబాండ్లముకాకుననై, కట్టబడుచున్న వంతెనయొద్ద నొక గండిపడి నిబాండ్లము కాలవలోని నీరుపడమటి ప్రక్కకాలవ లోకి ప్రవహించుచుండెను; ఈ గండిని పూడ్చుటకు రైల్వే యంజనీరు మెక్కుటించి దొరగారు శ్రమపడుచున్నారు.

దుగ్గిరాలకృతి.

కూచిపూడిపాతంబున నిబాండ్లముకాకున గండిపడి నీరు లాకుక్రింద కాలవలోనికి చేరుచున్నందున నీలాకును ముప్పు తప్పినది. ఇక దుగ్గిరాలయొద్ద స్థితి నాలోచించవలసియున్నది. ఇరటిలాకులు కొట్టుకొనిపోవునెడల తెనాలి, చాపట్ల, గుంటూరు తొలుకాలలోని వైస్ డెల్టొకొన నష్టమగును. అలాకు తిరిగి కట్టుటకు అధమము లేకుండు సంగత్యములు పట్టుచు. ఇంతవరకు వెస్టరక్ డెల్టా యావత్తు పాడుపడియుండవలసివచ్చును. కనుక దుగ్గిరాల లాకులను రక్షించుట కర్తవ్యము. అయితే, మెయిక్ కనాల్ కు గండి కొట్టితేనేనాని దుగ్గిరాల లాకులు నిలుచుట దుస్తరముగ నప్ప ట్టుచుండెను. రైతులకు వెదురు కలుగచేయుటకై పోలీసు వారి సాయపాపములై దుగ్గిరాలలో పీకారుచేయుచుండిరి.

కలెక్టరుగారు వచ్చుట.

నిన్నటి యదయముకు కలెక్టరుగారు రాయదొరగారును తెనాలి తాలూకా తహశీల్దారుగారును జిల్లా కలెక్టరుగారును పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారును దుగ్గిరాల చేరిరి. మోరంపూడినొక గండికొట్టించవలెనని లబ్ధికి దొరగారు పట్టుపట్టిరి. ఇందువలన వెస్టరక్ గ్రామముకు ఈమని కొట్టుకొని పోవును. దుగ్గిరాల పాతంబునకు వచ్చి గ్రామముకు సరా సరిగా గండికొట్టించవలెనని, తహశీల్దారుగారు పట్టుపట్టి, అట్టహాసము చేయుచుండెను. మర్యాదస్థులగు వెస్టరక్ రైతుల నీయుద్యోగి విశేషముగ తూలనాడెనని యనుకొనుచున్నారు. రాయదొరగారికి మాత్రమే మియు తోచలేదు. వీరికి ముందు చూచిన నూయియు, వెనుక చూచిన గోయియు గోచరముగు చుండెను. గండి కొట్టించువో గ్రామ ములు నాశనమగును. గండికొట్టించినయెడల 2 సం॥ల పంటలు నశించును. ఏమిచేయ నగును? గండికొట్టించకుండ లాకుల నెట్లు సందర్శింప నగును? లబ్ధికి దొరగారికి కూడ కొవము రానియకూడదు కదా! ఇట్టి స్థితిలో నెడపాలెమునకు సమీప మున మెయిక్ కనాల్ కు గండి కొట్టించిన యెడల విశేష మగు నపాయ మెవటికిని కలుగదు కాని యీ బుద్ధివారికి బోచలేదు. ఒకవేళ తోచినను మెరక ప్రదేశ మగుటచే నిష్పత్తి యోజనమని యెంచి యుండరు. రాయదొరగారు రైతులతో యోజించుచుండిరి. ఈ గ్రామముల రైతులందరును యోచించుచు యెచ్చట గండి కొట్టుట యుచితమో యేకగ్రీవముగా చెప్పవలసిన దని కోరిరి. తెనాలినుండి పిల్లలముట్టి ఆంజనేయు లుగాను దుగ్గిరాల వెళ్ళి గండి కొట్టినయవలసినదని రైతులకు సలహానిచ్చి తిరిగి తెనాలికి వచ్చిరి. తుదకు రైతులు భిన్నాభిసా యలైనను దుగ్గిరాల గ్రామముననుగాను సాహసించి ప్రజలకు ప్రాణహాని కలుగకుండునట్టి ప్రదేశమందు గండికొట్టవచ్చునని కలెక్టరుగారితో విన్నవించిరి. నిన్ను మధ్యాహ్నము ఆనకట్ట వైన 21.7 అడుగుల నీరున్నను ప్రాధుమంగునపుడు కొంచెము తగ్గుచున్నట్లు వర్తమానము తెలిసినందున రాయదొరగారు సంతోషించుచుండ గండికొట్టు ప్రయత్న మొనర్చుచుండెను.

నూము తెగట.

కాని, కాగల కార్యము గండ్లుపడెను తీ ట్లు అర్ధ శ నెడపాలెము ప్రాంత కాలవతూము గ మెయిక్ కు గండిపడి కొంతసేపా కాలయెనది. నీరు నెడపాలెము ల్లభాపునమిదుగా వరద ప్రవాహము చేరుచున్నది. నీక్కుమీద తాటికాయపడ్డట్లు ఈనీరుకూడ తెనాలి తాలూకాలవైన బడుచున్నది. కాని తెనాలియొద్ద కాల వని నీరు ఇంకను తగ్గలేదు. ఇదివరకువచ్చినవరదకంటె డెక్కువ వరదవచ్చినది.

ఎవరు బాధులు.

పాతూరునొద్ద వెస్టరక్ డెల్టా మెయిక్ కనాల్ లోనికి ప్రవహింప నారంభించెను. అప్పుడైనను లబ్ధికి దొరగారు తగు శ్రమ చేసిన రయితుల గండ్లును పూడ్చింపకుట కవకాశముండెను; కాని, దొర గారు తగ్గినవిని వైసడెల్టొకొనలేదు.

II

ఆనకట్టమీద నీరు తగ్గుచున్నట్లు తెలియుటలేదు. కాని ఆనకట్టక్రింద వరదనీరు విశేషముగా నున్నది. వెస్టరక్ డెల్టా మెయిక్ కనాల్ లోని నీరు యావత్తు బ్యాంకుకనాల్ గండ్లు యొక్క నీరుతోగలసి ప్రవహించుచున్నందున దుగ్గిరాలవద్ద లాకులకు యిబ్బంది కలుగనేరదు. కొమ్మమూరు (చెన్నై పురి) కాలవలోను, నిబాండ్లము కాలవలోను నీరుతగ్గి కొంత ఉప్పుద్రవముతప్పి పోయినది. కాని, యీనీరు యావత్తు యిదివ రకు వచ్చినవరదయొక్క నీటిముంపులో చేరిన గ్రామములపై బడు చున్నందున నాగ్రామము లేమయ్యెనో తెలియవచ్చును. మనస్సుల పశువులని.

తెనాలి రేపల్లెతాలూకాలలోని గ్రామములు ప్రథమ ములోవచ్చిన వరదకులోబడినను చాలభాగము గ్రామములు మెరక ప్రదేశంబులందు కట్టబడియున్నందున జనులకేమయ్యెనెద దయిబ్బందికలిగినట్లు తెలియలేదు. ఇప్పుడవచ్చిన వరద వెను కటివరదకు రెట్టింపుగా గన్నట్లుచున్నది. పశువులను మనస్సు లును కొట్టుకొనిపోవుచున్నట్లు వివరమవుచున్నది. గడ్డివాములు కొట్టుకొనిపోవుచున్నవి. పశువులు మేతలేక చచ్చుచున్నవి. గ్రామములలో నిలువచేయబడిన ధాన్యమునాని, ముక్కుడు వాసనకొట్టుచున్నదట! జనుల శిశిజ్వరము, కలరా మొదలగు బాధ్యముల పాలైరిన తెలియచున్నది. ఈసంవత్సరం వరదము లతోచేసిన గ్రామములన్నిటియందున పరిమితిమగు నష్టము కలుగుచున్నది. ఇవట మోమదేవత తాండవమాడు చున్నది.

వెస్టరక్ గ్రామము.

మాడిపూట్టి కలెక్టరుగారు వరదల యుపద్రవమువలన కొల్లారునుంచి తప్పించుకొనిరా జాలక కొల్లారునందోయి న్నారు. వీరచటనేమి చేయుచున్నది తెలియదు. కొల్లారు నుంచి పెదరావూరుకు 10 మైళ్ళదూరము. ఈ 10 మైళ్ళ వెడ లున నొక సమద్రమువలె వరదనీరు ప్రవహించుచున్నది. ఈ ప్రవాహ మతి వేగముగనున్నది. సమద్రమునైన తిరుగు నలవలె అలలు బయలుదేరుచున్నవి. కొల్లారు కొంతవరకు మునిగినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రవాహవేగమువలన పడవలు కూడ నడుచుటకు సాధ్యముకావచ్చును. మా డిపూట్టి కలె క్టరుగారి బోలేమయ్యగో తెలియదు.

జంపని గ్రామము మునుగుట.

జంపని గ్రామము చాలయెక్కువ ప్రదేశముననున్నది. ఇది వరకెన్ని పర్యాటకులు వరదలవచ్చినను నీ గ్రామము కెప్పుడు నిబ్బందికలుగలేదు. ఇది చాల వెస్టరక్ గ్రామమున 40,000 లు డౌలు చెల్లు గ్రామము సం॥ రం ప్రథమమున వరదవచ్చినప్పుడు గ్రామము భవించి కొంచెము పల్లముగానుండు ప్రదేశములందు యెక్కు కట్టు వేసికొనిరి. అందువల్ల నీరు గ్రామములోనికి రానే కాని మెక్కురైతి రెండుగూలమువేళ నీకట్టలు పాల్గొనెనుంచి నీరువచ్చి గ్రామములో ప్రవేశించినది. నీటితో పాములు మొదలగు జలచరములకూడ ప్రవేశించెను. రాత్రుమందు ప్రవాహము గ్రామ ప్రవేశమగు స్థానములు 2250, విధంబుల భయపడజొచ్చిరి. ఇరటిలాకుల నెక్కురుగారును గ్రామోద్యోగమును నిర్వహించిరి. గోదావరిజిల్లా.

లందరిని నిద్రనుండి మేల్కొల్పి ప్రవాహమధ్యమున గొట్టు కొనిపోవుటకు సిద్ధముగనున్న ఉప్పురవాండును పంచములు మొదలగువారిని మేల్కొల్పదేశంబులకు కీర్తిని గ్రామములో కొనిన్ని ప్రదేశములందు రెండు నిలువుల లోతున నీరు తీర్చిదిద్దెను. బహుశేకవిధముల కవన నొందుచు న్నారు. ముఖ్యముగా నెవరైనా మునుపటి నెత్తుగ నున్న కొల్లూరుగోడ్డుపై 4 అడుగులమేరకు నిన్నటినుంచి నీరు ప్రవహించుచుండుటయే గాక నీ నోడ్డున చాలగండ్లు మామ నిన్నటి సాయంత్రమే నడిచినవి. ఇప్పుడు జంపని నుండి జనులు తప్పించుకొని యెటులైన చెరువులకు పోతున్నారని నిన్నటి సాయంత్రమునుంచి ఆగ్రామనర్తమానము తెలియుటలేదు.

ఉద్యోగములు.

రేపల్లెపార్శ్వమునుంచి వస్తూనమైనను సుగా తెలియ కున్నది. అచటి తహశీలుదారుగారు నిద్రాహారముల కట్టించి వరదలో నీరుగుచు ప్రజలకుపకారము చేయుచున్నారని వినుటకంతయు సంతసపడుచున్నది. ఇట్టి తరుణములో అన వసరముగ నట్లహారము చేయక నిజముగ పనిచేయు వారే కదా సరియగు నుద్యోగములు! ఈవరదకు తోడుగా మే ఘుడు భీకరాకారముందాల్చి మధ్యమధ్య వర్షముం గురిపించు చున్నాడు. కృష్ణానది ఆన కట్టపై 3 అడుగులు క్రిగిట్లు తెలియుచున్నది. ఇప్పుడుకైనను వరదపూరిగా తగ్గనో తగ్గ దోయను సందేహముతో జనులు భీతినొందుచున్నారు.

III

ఆంధ్రులకొక విజ్ఞాపనము.

ఒక ఆంధ్రుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

కృష్ణవరదలే బాధితులగు వారి నిమిత్తమై మీప్రతికా ముఖమున నొకనిధిని స్థాపించియున్న మీరు ధన్యులు. మతియు నాంధ్రుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు పూర్వము గ్రీకుదేశమున మైదాన్ అనునదిను తాను ముట్టినదెల్ల బంగారముగ నట్లుగ తపస్సుచేసి తుదకప్పునదిని బొందెను. దేనిని ముట్టినను బంగార ముగ మాటుచుండెను. అతి సంతోషమునకు మేలులేదు. భోజనసమయమునవచ్చెను. ఆహారపదార్థములను నోటిలో పెట్టు కొన బోవునదికి నవియు బంగారమయ్యెను. ఘోర! ఇట్లు బంగారము మధ్యలోలాగు చుండినను తినటకాదు. రమే లేక పోయెను! అయ్యో! అట్లేనను కృష్ణాగోదావరి జిల్లాలయం దున్నాము. ఈ ప్రభుత్వదల జలులులే మనదేశము సర్వభరి తమై యెటుజూచినను నేత్రోత్సవములగు పచ్చని వైరులే కానవచ్చును. కలుపులనమో మన మెరుగము. అయిన నీసంవత్సరము తెనాలి, రేపల్లె, దివి తాలూకాలకు కలుపు వచ్చు నేమోయను భయము కలుగుచున్నది. ఇదివఱకెప్పుడు నిట్టి విపత్తు సంభవించియుండలేదు. వరదలు వచ్చినను వారము పదిరోజులుండి పోవు చుండెడివి. ఈ సంవత్సరములుకాదు. ఒకసారి వైరులు కొట్టుకొని పోయినన, రయితులు స్వయమైచ్చుకొని యెంతయో శ్రమపడినారు నాటు సమయములో తిరిగి ప్రళయముగా వరదలు వచ్చినవి. ఈ వరదల కష్టము అందఱకు సమానముగనే యున్నను, మాల మానెల పిల్లి కష్టపాత్రులను. నివాసమునకు స్థలములేదు. అన్నమునకు గింజలులేవు. పశువులకు మేతలేదు. ఇంతయే? వీరు తలనాడుటైన స్థలములేక ఏకటయో చేరిన, పుణ్యాత్మ్య లేన రయిన కచ్చి కొంచెము బియ్యము పప్పు, చింతపండు నిచ్చు వఱకు గంజియైన నెరుగరు. “అయ్యో! మాకున్నను లేక పోయినను మాజీనాధారముగ నీ నోరులేని అంతువులను రక్షింపుడు- వానికి నాలుగు పకలు పెట్టుకు. అయ్యో రక్షింపుడు!” అని ఎంధగో శ్రీలు మొఱచెట్టుకొన గావిన యుండిరి. ఇట్టి యాపదల పాలైన వారికి మనము తోడ్పడుట మనవిధికాదా? మానననకంఠ లోకమున నుత్తమ ధర్మ మేమి కలదు? ధన్యులొకరు మనదేశములో నొకమహా నీయుడు రాజ్యమున, కుటుంబమున, త్యజించెను. ధన్యులొకరికి యింకొకపుంపుకు తనశరీరమును సహితముప్రతిపూ ర్యముగా పఠులకావారముగ సమర్పించెను. ఈభారతక్షయ కంఠ ధన్యులధర్మగు దేశము మఱియేదికలదు? ధర్మస్థాపనము నిమిత్తమై యిట్టి మహాత్మాగములు చేసినవారిని మతియెక్కుడ జూడగలము? భారతీయులకు ధన్యుమందు. స్వసుఖము నుపాలి విచారణ. భారతీయులకు భూతిదయామందు. స్వాభి వాచివారణ తరువాతది. కొంతకాలముక్రిందట కాంగ్లాలో మిగిలి పను వచ్చినపుడు పాంచాలశ్రీలు తమ యాధరణ సర్కారులలోను లేక్కచేయక ఆయాపదపాలైన వారిసహా దికులలోను, ర మహా దాగ్యమునోనొనరి. ఇటీవలన, వాయుపండులమున లిహాక్షామును వచ్చినపుడు మన పన్ను ముగాపట్టియున్నది. కర్గా యది యాప్యముల నొనగుటయే గాక గలదు. కొన్నిచోట్ల అగ్నికేసేసి ధన్యులెరి.

బంగారాయనములు ప్రాణములు సహితములేక్క చేయక ఆహారపదార్థముల గొనిపోయి మొన్నటి బరవాసు వరదలో ప్రాణక్షయము గావించిన సంకతిమఱితిమా? లేదు, లేదు. కాని, కవనోపేతముగు దేశభిమానము ప్రబుద్ధులు చున్న మనయాంధ్ర సోదరులును, నాయకులును, జాత్యభిమాన నిదర్శనముగ నింతకఱకు కవనదలపాలై యాదల నిమిత్తమై యేమిచేసినారు? ఆంధ్ర సేవాసంఘముని ప్రతికలయందును, నుప న్యాససత్కమలందును, పూజించిన యువకులలో నెందరివరదల పాలైన దీనుల సహాయమునకు బోయిరి? పూర్వము ఏదెన్న, నోమక మహా నగరములు భగవదాయణముచే నశించిన విధమున నేడు మన యాంధ్రదేశము గృహించుచున్నది. నాడు డెక్కాజనీసు మొఱచెట్టిన విధమున మనదేశమునందును “మన మృత్యులు” “నేనకులు” “ధర్మ ప గా యులు” కావలయునని దేశము ఘోషించుచున్నది. అనేక ధర్మ, వీరుల, ఉద్ధారకుల, రక్షకుల ప్రవహించుచున్న మన ఆంధ్రులు నేడు భగవదాయణస్థమును వివర్ణించి, స్వాభి మానము విడిచి, మానవసేవానిరతులై కీర్తిగాంచెదరగో, లేక నశించెదరగో!

ఆస్త్రియామును, స్థావులును.

అపాయకరమగు వద్దతివలనిధలములు

ఆస్త్రియాను, తమరాష్ట్రమునందును, చాల్కె ప్రదేశమునందును గల స్లావ్ తెగవారి విషయమున కనబడిన ప్రవర్తనను ఇండించు “ఫార్మెట్ లీటింగ్” లో నీక్రింది యంశములగుల గ్రంథమొకటి యొకవిలేఖరునిచే ప్రచురింప బడినది.

ఆస్త్రియాహంకారజనసంఖ్య 5 కోట్లు. కడపటికనాబా లేక్కప్రకారము సదలైదుకోట్లలో. రెండుకోట్ల ప్రజలు ఆస్త్రియా జర్మనులు. హంకారయును మున్నగువారు వీరందఱును పాలక వర్గములో చేరినవారు. తక్కినవారు కోట్లమందిలో రెం దున్నరకోటి స్థావులు; ముప్పదియైదు లక్షలమంది రుమాని యనులు. పురాతన టర్క్యుయంవలె ఆస్త్రియాహంకారలో గూడ ఈస్థావులును, రుమాని యనులును పాలితులు. వీరు వై పాలక వర్గము వారి చే ననాదరణ చేపడడి పలుచిక్కులకు లోబడుచుచున్నారు. రషియా, బాల్కన్ రాజ్యములలోని స్థావులును, రుమానియాలోని రు మానియనులును, ఆస్త్రియాహంకారలో నా ర్హించుచుండు తమ సోదరవర్గమునందు జాలిగిరి వారికి స్వేచ్ఛను గోరు చున్నారు. ఈస్వేచ్ఛాఫలము లభించుటకై వారు తమ యా వచ్చికి వినియోగపఱుప బ్రయత్నించుచు సహజముగ నూ హింపవచ్చును. బాల్కన్ యుద్ధము లిందులకు పూర్వోదా హరణములగు పరిణమిల్లును. వైపద్ధతి యనలంపించడి జయ ప్రదమగు వర్తవసానము ప్రాప్తించునని రషియా, బాల్కన్ స్టేటులు, రుమానియా, వీనికి మఱికొంతప్రదేశము లభించి యా రాజ్యముల విస్తీర్ణములు హెచ్చును. రుమానియా, సర్వియా, రాష్ట్రముల విస్తీర్ణములు సుమారు రెండొక్క శతము. మతియు రుమానియనులు, స్థావులు, ఎక్కువగ వసించు ప్రదేశములు గూడ నీ రెండురాజ్యములకు కళమగునుగాన, ఈరాష్ట్ర పాలకుల యధికారమునకు లోబడగల ప్రజలసంఖ్యయు రెం డింత లగును. ఆస్త్రియా హంకారలో రుమానియనులును, స్థావు లును వసించుప్రదేశమున, వానిం బొంగట కా చుట్టుపట్టు ప్రదేశములలోని పాలకులను పురిగిల్పకంతటి సమాపమున నున్నది. ఆస్త్రియాహంకారలో రషి యాను ఆరియుండుప్రదేశ మున 40 లక్షలమంది కన్నా ఎక్కువయును, రషియాకొ పోలండు నానియుండు ప్రదేశమున 50 లక్షలమంది పోల్సుకు; రుమానియను నానియుండు ప్రదేశమున 30 లక్షలు రుమాని యనులును, సర్వియాను ఆరియుండు ప్రదేశమున 25 లక్షలమంది సర్వియనులు పెప్పెట్రోలును గలరు నికోపి యొక్క టర్క్యుయంవలె పోలు చరిత్ర మతియొక్కటి యీసం దర్భమునం దేప్పడవచ్చునని యూహించు బడుచున్నది.

స్థావులసంఘము

ఆస్త్రియా హంకారలోనుండు స్లావ్ తెగవారు అనేక భాషలను మాటలాడు చుండుటచే, నాయాభాషను మాట లాడు వారికొక్కొక్క తెగ పంజరింపబడు చున్నారు. కాని వారు మాత్రమే పరస్పర మేకభవించి యుండుటయేగాక, మన “మందరమును స్థావుల” మను అభివర్ణిగిరిగి, రషియా బల్గేరియా, సర్వియా, యాల్బానియంగల స్థావులతోడను చెలిమిగిరిగి కలిసియున్నారు. కాబట్టి, యాస్థావుల సంఘ

భావము. ఆస్త్రియాహంకారరాజ్యాంగమున కపాయకరమైనది. ఈ స్థావుసంఘభావము రషియాలో పుట్టి కది గాన; దానిపుట్టుకకును, అభివృద్ధికిని అనుకూలము. కేవల ఆస్త్రి యాప్రదేశమునందే అభివృద్ధిగది. ఇది యెంతయోత్రమును రషి యలోపుట్టిగదాను. రాజ్యమును జయించి యాక్రమించు కొనకదనను నిచ్చి కారణముగాదు. ఈసంఘభావమును ఆస్త్రియాహంకారలోనే జనించినది. తా మణగద్రొక్కబడుట కొలక ప్రజలు తిరుగుబడుటయే యీసంఘభావమునకు మొట్ట మొదటిపునాది. ఈభావముకు స్వభావోపాధికొల్పాకో అనువాదకు బనవినవంటివాడు. దీనికి ముఖ్యోత్పత్తిస్థానము బోహీమి సూప్రదేశము. ఆస్త్రియాహంకారలో అణగద్రొక్కబడి దీవకలలోనుండు జెమ్కాలు, క్రోటాలు, వ్లావారులు అను వీరిని ఒక్కొక్కొక్క చేయకలయునని యీయుద్ధము ముఖ్య క మింపబడెను. తా మందర మైకమత్తముతో పనిచేసి యొక్కొ కస్వేచ్ఛను పొందకలెనట యీ సంఘములోనివారి ముఖ్యో దేశ్యము. వీరి మొట్టమొదటి కాంగ్రెసును 1818-న సంవత్సరమున బోహీమియాకు ముఖ్యస్థానముగ ప్రేగునందు జరిగె ను. కాలక్రమమున నీభావము విర్యాకఱకు వ్యాపించెను. అస్థుల నియుద్ధమును ఆక్సాకో, కాల్కోకో, మున్నగు వారిచే నామోదంపబడెను. 1867-న సంవత్సరములో ఒడంబడిక జరిగిన యంత్రము హంకారయును తమరాజ్యమునందలి స్థావులను అనాదరణచేసి మఱింత కష్టపెట్టినపుడు ఆస్త్రి యాకు ప్రతికక్షిక ప్రారంభింపబడిన వైయుద్ధమును బలపఱు చుబడెను. 1877-న సంవత్సరపు రష్యా-టర్క్యుయం యుద్ధమున తమకు గలిగిన విజయము కలని ధలమును అనుభవించునయక రషియావారి కష్టముగలిగించి వేలకొలది సాల్వాదో క్రిస్టియ నలు టర్క్యువారికి లోబడియుండవలెనని ఆస్త్రియాను నిర్బంధ పఱచినపుడు సద సద్ధ్యమును మఱింతబలపఱచుబడెను. ఆస్త్రి యనులు తమరాష్ట్రమునందలి స్థావులను, చాల్కె ప్రదేశము లందలి స్థావులను అనాదరణచేసి నిర్బంధపఱచింపడన, వారు, తా మట్టినిర్బంధమును తొలగించుకొని సుఖముగాంచుటకు రషియావారి సహాయమును ఆశించకలసివచ్చెను. రషియా ప్రభువు గాంచిని స్థావులకంద ఆకును ప్రభువుగా చేసినది ఆస్త్రియా హంకార వారే. రషియా ప్రభు త్వమునకు లోబడిని యిరగస్థావులకుగాన, “మనకు శరణులు రషియా ప్రభువుగాన, స్థావులందు వాంఛనన ముందుకు రావలసియున్నది” అను అభిప్రాయమును గలిగించినవారు నీ యాస్త్రియా హంకారయునలే.

ఇందులకు మతము మందు కాగలదు.

ఆస్త్రియా హంకారయున తనో పోరాటాలు ఆలోచన చేసి యుద్ధవిజ్ఞులైన స్థావుసంఘభావము కుదకు ఆస్త్రియా హంకారకే వండగ నేర్పడెను. కాని, యిప్పటికైన వివేక ముతో ప్రవర్తించి సకాలమున ప్రయత్నించినయెడల నీసందర్భ సందర్భమును తొలగించుకొన వచ్చును. జాతిబలమునకంత మతము మెక్కువ. ఆస్త్రియా హంకారలోని రెండున్నరకోటి స్థావులును, రషియా, బల్గేరియా, సర్వియా, యాల్బానియం లందలి స్థావులును ఒక్కచే మతిములో చేరినవారుగాన. ఆస్త్రియా హంకారలోనివారు రోమన్ కాథలిక్కులు; తిది తెని లామతావలంబరులుగాను. కాబట్టి, యిప్పడు ఆస్త్రియా హంకారవారు యూరోపునందలి స్థావులను రోమన్ కాథలిక్కులు, తిది తెనిలు అను రెండుతొలుగు విభించి, రోమన్ కాథలిక్కులొకతొక తా మాధ్యక్షతను వహించవలెను. ఇట్ల సందర్భ మేర్పడుటకు వారా స్థావులను కనికరముతో న్యాయ మార్మున నాదరించి “మనలను కనకునకలె పాలించుచున్నా రుగాని, ప్రాంతస్వభావమును పాటించలేదు” అని వారిమనంబు లకు తాకుటలు చేయవలయును.

విరోధాయుద్ధము.

ఆంధ్ర 9:— బ్రిటీషు యుద్ధనానలను, నీటితోపల సంసారముచేయు ఎన్నోనానలములను లెచివి. కాని బ్రిటీషు నానలకేమియు ననుముకలుగలేదు. ఎన్నోనానల నానలేబ్రిటీషు వారు మించి వేసిరి.

రషియావారు స్వీటులోయనుగంధ ఆస్త్రియారాజ్య ములో తొకబో ఆస్త్రియనులను సేలను పోతోలిరి. క్షేం చివానపైబడిటవలన జర్మనులు బుక్సెయ్యెను వదలివేరి. జర్మనులు క్షిప్రుట్రామునుండి వెనకకువేరిరి. ముండెప్పగో, ఏతాచేనెదనని జర్మనీ, బెల్జియమును దెవరించినది.

దొహోవోలోని క్షేందినన పక్షము ఆస్త్రికాయందలి జర్మనులతోగోల్పోయెను అగ్నిముచేసి కొనిరి.

స్వీడను, నాన్వేదేశములు కలసి తాము యుద్ధములో తలగముగ నుండుమని ప్రకటించివి. టర్క్యువారుబల్గేరియాలోని డెడియాగావ్ వద్దను సేలను కూర్చున్నారు.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ శ్రావణ బ ౮ లు

శుక్రవారము.

పరపతివిజయ మెట్లు?

కమాన్వ గోకలెగారిచే స్థాపింపబడియుండు హైందవ దేశ సేవకసంఘపు బొంబాయి శాఖవారు కొన్ని విషయముల మంచి పనిచేయుచున్నారు. అందులో దేవదారుగారు చేయుపరిశ్రమ ప్రశంస నియమము యున్నది. వీరు ఇతరులతోకూడ పరిశ్రమచేసి 1910 వ సంవత్సరమున పునహనగరమునకు వైదురైల్ల దూరముననుండు హాదాపూరు అను గ్రామమున నొక పరపతిసంఘమును నెలకొల్పిరి. హాదాపూరు గ్రామపు జనసంఖ్య 5000. ఆ గ్రామము ప్రక్కన నొక పంటకాలువ ప్రవహించుచున్నది. చెరుకుపంట అచ్చట విశేషము. 600 ఎకరములలో నాపంట పండుచున్నది. ప్రారంభించినప్పుడు హాదాపూరు పరపతిసంఘమున 30 గురు సభ్యులుమాత్రము చేరిరి. నేడునికరము 135 గురు సభ్యులున్నారు. అందులో నార్గరు స్త్రీలు. వీరి నలననే సంఘపు మూలధనమున వైదవవంతు చేరి యున్నది. ఇతరసభ్యులలో 600 చెరుకు మాగాణి వైకి 300 ఎకరములకు స్వంతదారులగు రైతులు కలరు. ప్రారంభమున సభ్యులు వెట్టిన మూలధనము రు 2500లు. ఇప్పుడు సభ్యులవలని మూలధనము రు 45,000లు. సభ్యులెక్కాక యితరులును రు 2 లు యెడలు రు 275 ల వరకును పెట్టిన స్త్రీలు, పిల్లలును విరుగులరు. విసంఘమున డిపాజిట్టులు పెట్టుచున్నారు. ఆ మొత్తము రు 7449 లగుచున్నది. నేటికి విద్యుత్తుపాడు రు 3,776లు చేరియున్నది. ఈ సంఘము పక్షమున నొకవిద్యానిధి యేర్పడియున్నది సభ్యులనుండిద్రవ్యముపోగుచేసిగ్రామములోని పిల్లలకు విద్యనేర్పుటకువై వినియోగ పరచుట యీ నిధియొక్క యుద్దేశ్యము. ఇప్పటి కీనిధిమొత్తము రు 1,200 వైకది. ఈసంఘపు సభ్యుల యప్పులన్నిటిని వాడిచెచుటకుగా విసంఘము సాయము చేయుకొని కొంతకాలమునకు రాగలదట. ఈ వృత్తాంతమంతయు నాంధ్రమండలమువారికి నేకలలోని కథవలెనో కాన్పింపవచ్చును. తమ సర్వస్వమును దేశసేవకయి నిజముగా పరిత్యజించి కార్యక్షేత్రమున దేవదారువంటి శ్రద్ధాశువులసంతతపరిశ్రమకు ఫలములేక పోవునా? ఆంధ్రమండలములలో పరపతిసంఘము లభివృద్ధిపండుచుండుటలేదనియు, పరపతిసంఘ స్థానాచార్యులగు నధికారులు అట్లు దగులుచున్నారనియు మొట్టమొదట ప్రబలుచున్నది. మొత్తము 10వ తేది సంచికలో సహకారోద్యమ మనుక్తికక్రింద బెజవాడయందలి పరపతికార్యాధికారులు ముత్యాలపాటి శ్రీరాజా శ్రీరంగ భూపాల భాలేరాయని మింబాదూరు మున్నగువారి విజ్ఞాపనకు విచ్చిన ప్రత్యుత్తరముతోగూడిన యొక వ్యాసము ప్రకటించితిమి. ఆప్రత్యుత్తరము విస్మయము గొల్పునదిగానే యున్నది. ధనవంతులుండిన “వీరు ధనవంతులు వీరిమాటచే నితరులు చేరుచున్నారను” యు బీదలుండిన “వీరు ఘరానాదారులు కారనుటయు” విద్యావంతులు చేరినచో “వీరితర కార్యానువర్తులనుటయు విద్యరానివారు చేరిన “వీరు నిరక్షర కుశులనుటయు” వినుటకు సాంప్రదించుచున్నది. ఇందుగాని కార్యతీర్మానమునకు మాత్రము విశేషములుగాను, హాస్యాస్పదములుగాను కొద్దిపాటి బుద్ధికలవానికైనను కాన్పించక

పోవు. ఇట్లు తమ జవాబుదారీ నెరుంగక యధికారులు కొందరు ప్రవర్తించుట మిక్కిలి శోచనీయము. సాధారణజన కొంత యుత్సాహము చూపగలుగుచోని పూ నకార్యము తుదమ్ములవరకు పరిశ్రమ సంతోష చేయునంతబలము కలది కాదు. నాయకులు నడుపుచుండినచో తప్పుక నడువగలదు. నారు లేకున్న యెడల కొంతదూరము పరిశ్రమచేసి అధికారి నగముగాని యే మొక్కగుని నుండియో యాటంకము కలుగుటతోడనే లేనిపోనితగాదాలు మన కెందుకని సాధారణ జను దూరకయుండి పోవురు. తప్పు అతనిదియుకాదు. ప్రభుత్వమువారిదియు కానేరదు. అందుచేత దేవదారుగారివంటి దేశ సేవకులు పూనిపనిచేసి క్రిందియధికారుల లోపములను దిద్ది నిర్భయ మానసులయి ప్రవర్తించి పై అధికారులకుగూడ గౌరవ పాత్రలయి సతతము పరిశ్రమచేసినచేతపు ప్రతిష్ఠాపనలు ఫలవంతములు కాజాలవు. మన యాంధ్రదేశమున ప్రతిష్ఠాపనలు నిలుపగల శక్తి పుష్కలముగా గలదనుటకు బందరు జాతీయకళాశాల సభివృద్ధిలోనికి దెచ్చియుండు యావనులే సాక్షులు. పరపతిసంఘములస్థాపనకునునిట్టివాలేపూనుకొనదగియున్నారు. పరిశ్రమచేయువారు లేకున్న దేశనియజరుగదు. కావున కొందరు ముందుపడి దేవదారుగారివలె “ఇది నాపని, నాపని, నాపని” యని చేసినదప్ప ఫలము రాదు. హైందవసేవక సంఘమునకుజేరిన మద్రాసు శాఖవారు పరపతిసంఘనిర్మాణ విషయమునైన శ్రద్ధజేసిన మేలొనగూర్చినవా రగుదురని నమ్ముచున్నాము.

ఆనుకొనిన విధముగానే యుద్ధవార్తలలో మిక్కిలి విశేషములేమియు లేవు. కాని నేటితంత్రీ వార్తలవలన బెల్జియములోనికి దూరుటకు జర్మనీయెంత ప్రయత్నించుచుండునదియు, విశేషముగుచున్నది. టంగ్రీసుకు ఉత్తరపశ్చిమమున నుండు హస్సెల్బుఅనుచోట పోరయిస్లాను బెల్జియములోబడనట్లును తెలియుచున్నది. సరిహద్దుజల్లాయగు లీజుల్లానుదాటి పశ్చిమమునకుబోవ ప్రయత్నించిన జర్మనుసైన్యములకు వెనుకప్రక్కన వైల్స్ వంజెనలను తెగగొట్టి బెల్జియమువారు వారికి సామగ్రిచేరనట్లు చేసియున్నారు. మేము నిన్న సూచించిన సూచనకిది ప్రారంభమేమో. మరియొకచోట నారువేలు ఆరువేలకు యుద్ధమయిస్లాను జర్మనులనేకశవములను వదలి పారిపోయిస్లాను వార్త కలరు. బెల్జియమువారు లీజుకోటలను హూరా హూరా సంరక్షించుకొనుచున్నారు. ధ్వనికి ప్రతిధ్వని యిచ్చుచున్నారు. అచ్చట జర్మనుల యాటంకను సాగిరాలేదు. జర్మనీవారి తూర్పు సరిహద్దులో సంరక్షణసైన్యములు మాత్రమున్నవి. రుష్యావారినుండి ఈడ్చిక్కూపమును మరలతీసికొన ప్రయత్నించి జర్మనీవారు చేతగాక వెనుకకు మరలువారై నారు. ఫ్రెంచివారిలో పోరాటమునను వీరికింతకంటే మేలుకలుగలేదు. మల్లాపు సెనువద్ద జర్మనీవేగులసైన్యమును చిందరవందర జేయ ననుపబడిన ఫ్రెంచిసైన్యములాపనినెరవేర్చినచ్చుచుండగా వానిని వెన్నంటుకొని తరుముకొనివచ్చిన జర్మనుసేనలు ఫ్రెంచిసేనను తాకి యేమియు చేయలేక వెడలి పోయినవి. లోదేను సరిహద్దులలోని యొక జర్మను గ్రామమును ఫ్రెంచివారు ఈటెపోటులతో వశపరచుకొనినారు. దానికి ముందు జరిగిన పోరులో జర్మనులు బెల్జులుతిని ఆరు ఫిరంగులను వదలిపోవు వారయినారు. వారియుద్ధసామగ్రికొంత నశించినది. అల్సేను విషయములో ఫ్రెంచివార్తలును జర్మనువార్తలును తమతమపక్షమును పురస్కరించుకొనునవిగా నున్నవి. కాని మొత్తముమీద ఫ్రాంసుకు జర్మనీకి జరుగుచుండు పోరా

టమింకను బయటి చిల్లర పోరాటమనియు జర్మనీకి ఫ్రెంచి సైన్యముల నెదుర్పుట యంత సుసాధ్యము కాదనియు తెలియుచున్నది. మాంటినిగ్రో రాష్ట్రము ఆస్ట్రియను దేవగు కటారోనుముట్టించినది. ఆస్ట్రియా అంటివారిని ముట్టించినదానికిది ప్రతికృతి కాబోలు. ఐరోపా యుద్ధరంగము విడిచి ఇండియావైపునకు దిరిగినచో డాక్టరులు వలదనినను అగ్రా సనాధిపత్యము వహించి ఫేరోజుషా మెహతాగారు నడిపిన నిన్నటిసభ హైందవహృద్ధతమగు నుత్సాహమును సామాజ్య భక్తిని స్ఫుటముగా జాటుచుండుట మనశ్చక్షువుచే విశేషముగా జూడవచ్చును.

కడచిన శుక్రవారము బొంబాయి సర్వకళాశాలవారి సభచేరినప్పుడు ఆనగరముననుండు వ్యాపార విద్యాలయమున కధ్యక్షులగు కె. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు ఒకవితుడువు తనపెనిమిటిపేరట వ్యాపారవిద్య నభ్యసించు హైందవులకయి యొక విద్యాధి వేతనము స్థాపించు నిమిత్తము రు17000లు సర్వకళాశాలకు నియ్యనున్నదనియు దాని కంటి కరింపవలసినదనియు నుపసాదించిరి. హైందవులకని ప్రత్యేకించుటచేత తమ యంగీకారమున కర్తముగాదని కొందరు వాదించిరి. ఆ వాదము నిలిచినదిగాదు. ద్రవ్య మంగీకరింపబడినది. వేతన మియ్యబడును. మాకీవాదముతో నిప్పుడు పనిలేదు. ఇప్పుడిప్పుడు మనదేశమున కానవచ్చు నవినోత్సాహ మిట్లు పరిణమించు చున్నదని మాత్రము సంతోషించు చున్నాము. హైందవ వితుడువు; భర్తను గౌరవింపనెంచినది. తదర్థము విద్యాదానము తమమనుట గ్రహించినది. ఇదియెంతయు శుభ సూచకము. ప్రశంసనీయము. తమ భర్తలు వేలు వేలుగ వదలిపోవ నామొత్తములంతయు రిత్తపనులకు దండుగచేయు కొడుకులను పెంచుకొను వితుడువు లీయమయాదర్శముల గ్రహించినయెడల మనమెంత బాగుపడుదుమోగదా!

మనక్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు సవరణలంద నున్నది. అందులో నొకసవరణ ననుసరించి యెవ్వడైనను సరే మరియొకడు జామీను ఇయ్యకూడని నేరము చేసినాడనుటకు తగినంత బలమగు కారణము కలదని నమ్మినయెడల నారెండవవానిని అరెస్టుచేయంచవచ్చునట. ఇదివరకే యిట్టిహక్కును బోలిన యొకహక్కు ప్రతిమానపునకును గలదు. పై చెప్పిన తెగకు జేరిన నేరము జరిగినదని నిశ్చయముగా నెరింగి నేరస్థుడు ఏదని తెలిసినవాడు నేరస్థుని అరెస్టుచేయవచ్చును. నేరస్థుడని నిధారణగా ప్రకటింపబడినవానినికూడ నిదేవిధముగా పట్టుకొనవచ్చును. ఇచ్చట పట్టుకొనువాని మానసికావస్థతో సంబంధములేదు. అతడు ఏడు అరెస్టున కర్హుడాకాడా అను తీర్మానముచేయ నక్కరలేదు. కావున సిహక్కు కొన్ని సందర్భములలో నవసరమును నుపయోగకరమును నగుచున్నది. కాని వీధిలోపడిపోవు ప్రతిమనుష్యుడును మరియొకడు నేరస్థుడని తీర్మానించుట కర్హుడయ్యెనేని అంతకంటే ననర్థముండదు. అంతకంటే నన్యాయమును నుండదు. అంతకంటే దుర్భరమునునుండదు. కావున సిహక్కును సమయము మీరిపోసిక తగిన వారు విమర్శితురని నమ్ముచున్నాము. అనిమరా టాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విరోధాచార్య సంగ్రహము

ఆత్మసేవతో యుద్ధము జరుగుట.

అట్లాంటిక్-లోని జర్మనీవారి ఓడలను వెదకుట.

జర్మనులు 1500 పరాసువానిని పట్టుకొనుట.

ఇంగ్లాండు.

ఇంగ్లాండు ఆస్ట్రీయా

యద్ధప్రకటనము.

లండను. ఆగస్టు 12:— రాత్రి రెండుగంటలవేళ బ్రిటిషువారు ఆస్ట్రీయావారిమీద యుద్ధమును ప్రకటించిరి.

లాయడ్ బార్నిగారు-ఇంగ్లాండు వ్యాంకి.

లాయడ్ బార్నిగారు ఇంగ్లాండు వ్యాంకివారితో కొన్ని యేర్పాటులు గావించిరి. ఇందుచే సామ్యునివయమున నిది వరలో బహుదనమును సందిగ్ధము తీరెను. ఆగస్టు 4 తేదీకి పూర్వము వ్యాంకివారుమాచ్చిన యెన్నోంచి బిల్లులో గలిగిన నష్టమును దొరతనమువారు పహించుట కొప్పకొనిరి.

వేల్సుప్రిన్సుగారి నిధి.

సింధియా మహారాజుగారి జౌదార్యము.

ప్రజలపాఠల దొలగించుటకు వేల్సుప్రిన్సుగారికొక నిధిని స్థాపించిరి తెలియుచున్నది. ఈనిధికి సింధియామహారాజు గారు 10,000 పానుల నిచ్చిరి.

రాబర్టు ప్రభువు వైద్యము.

ఇంఫీరియల్ వైటుహార్సు.

యీకయల్ వైటుహార్సు ఆను గుత్తుపు కాతులదళము నాయత్వముచేయు సభలో రాబర్టు ప్రభువుగారు చేరిరి. మంగళవారమునాడు మొదలుకొని పైనికులను జేర్చుకొనుచున్నారు. ఇంతలో 600 దళఖాస్తులు వచ్చినవి.

ఇంగ్లాండువారి దేశభక్తి.

25 వ భవనము లుచితముగ నొసగిరి.

లండను ఆగస్టు 13:—యుద్ధములో బెల్జియమినివారికి వైద్యసహాయముకొరకు వైద్య కాలల నుంచుటకు 250 మేడలు ఉచితముగ దొరతనమువారి కియ్యబడెను. వీనిలో బాల్కన్లో రోజుభవనమును నొకటి.

ఇంగ్లాండు ఓడమార్గములు.

వర్తకపుటోడల నియమించుట

నౌకా సంఘమువారు వర్తకపుటోడల రాకపోకలు జరుపుమార్గముల రక్షించుటకు వర్తకపుటోడలలో కొన్నిటి నేర్పరచుచున్నారు.

బ్రిటిషు వర్తకమార్గములు.

బ్రిటిషువారి నౌకాదళము వర్తకపు మార్గములను ఓడల రాకపోకలు యథావిధి జరగునట్లుంచ గలుగునని నౌకాసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

జర్మనీ.

జర్మనీనేవల యునికెవట్టు.

తూర్పుసరిహద్దునందు కొన్నిమందిమాత్రమే గలరు.

లండను ఆగస్టు 12:—వాస్తా ప్రకటన ఆక్స్ ఫుర్నిట్టు తెలియజేయుచున్నార జర్మనీవారి 26 పటాలముల పైనికులెక్కడనున్నదియు తెలిసింది. తీవ్రనకును లెన్స్ లు గు నకును మధ్యప్రదేశమునందు జర్మనీవారి వైద్యములో నెక్కువ భాగము కూడియున్నది. యుద్ధరంగమునకు తూర్పుదిక్కున నుండు సరిహద్దులను రిజర్వు పైనికులు గాపాడుచున్నారు.

జర్మనీవారి ప్రయత్నములు

జర్మనీవారు తీవ్రపట్టణమున కుత్తెభాగమున కోట గోడల బ్రహ్మగొట్టుట పవయోగించు యంత్రముల నిర్మించుచున్నారు.

జర్మనీవారి ప్రకటన

1500 మంది ఫ్రెంచివారు ఖయిదీలు.

తెల్లనలో జర్మనీదొరతనమువారిట్లు ప్రకటించిరి. ఆల్సేసు దేశమునుండి విరోధులందఱును వెదలగొట్టబడిరి. 1500 ఫ్రెంచివారు ఖయిదీలుగ బట్టుకొనబడిరి.

జర్మనీయుద్ధపు టోడలు

ఫ్రెంచియోడలు వెదకుచున్నవి.

అట్లాంటిక్ మహాసముద్రములో జర్మనీవారియుద్ధపు టోడలపై దింట్కొరకు ఫ్రెంచివారియుద్ధపు టోడలును బ్రిటిషువారి యుద్ధపు టోడలును వెదకుచున్నవి.

జర్మనీవారు మ్యూన్ నదిని దాటలేదు.

ఈకోటలోనున్నవారు జర్మనీవారిని దీక్షాపట్టణమున కుత్తెరమునందు మ్యూన్ నదిని దాటకుండ జేయుచున్నారు.

జర్మనీవారి ప్రయత్నము భంగమగుట.

ఎయిడిమ్ క్యూపెర్ జర్మనీవారు తిరిగి స్వాధీనము చేసికొన ప్రయత్నించిరి. వారిప్రయత్నములను రష్యావారు కొనసాగినయలేదు.

ఫ్రాన్సు.

ఫ్రాన్సు-జర్మనీ.

మల్ హానేకు పంపబడిన పటాలము.

లండను ఆగస్టు 13:—ఫ్రెంచివారి యుద్ధసంఘము వారిట్లు తెలుపుచున్నారు. ఇంతవరకు అచ్చటచ్చట నుంపబడిన కావలివారలకు మాత్రమే పోరాటములు జరిగినవి. జర్మనీవారికి నెక్కడ నేమి జరుగుచున్నది తెలుపునట్టి వారలను చెదరగొట్టుట కొక పటాలము మల్ హానేకు పంపబడినది. ఆపటాలమువారు తమ కార్యమును నెరవేర్చి తిరిగి వచ్చిరి వీరి వెనుకనే జర్మనీ నెం 14 రు పటాలమును నెం 15 రు పటాలములో కొంతభాగమునువచ్చి ఫ్రెంచివారిసేనను దాకిరి కాని విఫలమైరి.

జర్మనీవారిని వెనుకకుగొట్టిరి.

ఈ నెం 10 తేదీని యెడిక్ కోర్టుజిల్లాలో జర్మనీవారు ఫ్రెంచివారిని తాకినపుడు ఫ్రెంచివారు జర్మనీవారిని వెనుకకు గొట్టుటకొక జర్మనీవారి ఫీరంగుల నాటింటిని స్వాధీనము చేసికొని ఫీరంగిపటాలమును వ్యవసముచేసిరి.

ఫ్రెంచివారు లాగార్డును స్వాధీనముచేసికొనిరి.

లాగార్డు ఆనుగామమును ఫ్రెంచివారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈ సందర్భమున ఫ్రెంచివారికిని జర్మనీవారికిని తుపాకిమొనలతో యుద్ధముజరిగెను.

అసత్యపువాద.

ఆగస్టు 13:—ఆల్సేసు ఫ్రెంచివారియధీనములోనున్నది. ఆల్సేసులో ఫ్రెంచివారు చాలమంది వస్త్ర మైర ను వదలి యసత్యముని ప్యారిసునగరమునుండి తెలియుచున్నది. ఆల్సేసునందలి ఎగువభాగమునందు ఫ్రెంచి వైనికులనేకులు దేశము నాక్రమించికొని యున్నారని ఫ్రాన్సుదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీ ఫీరంగుల నిక్కువృత్తి.

లండను. ఆగస్టు 13:— ఫ్రెంచివాట్లు ప్రకటించిరి. ఇదివరలో జరిగిన పోరాటములవలన జర్మనీవారి ఫీరంగుల కంటే ఫ్రెంచివారి ఫీరంగులు నేలైవని తెలియుచున్నది. జర్మనీవారి ఫీరంగివాహులంతగా నుంచిరికావు.

రైలువంతెనలు వ్యవసముజేయుచుట.

ఫ్రెంచిదొరతనమువారు నిన్న రాత్రియిట్లు ప్రకటించిరి. లండనుజిల్లాలో జర్మనీవారి వెనుకనున్న రైలువంతెనలలో కొన్నిటిని డెల్వియంవారు వ్యవసముచేసిరి. ఇందువలన జర్మనీవారికి సాధనసామగ్రి నమ్మటకు వీలులేకపోవును.

బెలియము.

హాస్కెలు యుద్ధము.

హాస్కెలుకు వాయువ్యదిశ నుండు డెల్వియంవారి గుత్తుపు కాతులకును, ఒకపటాలము కాల్పుంటులకును, జర్మనీవారి రెండవ గుత్తుపుకాతుల పటాలమునకును, కాల్పుంటులకును, యుద్ధము జరిగెను. జర్మనీవారి కాల్పులము వారియొద్ద 12 ఫీరంగులున్నవి.

జర్మనీవారు పారిపోయిరి.

బ్రస్సెలునుండి యిట్లు తెలియుచున్నది. డెల్వియంవారి వైద్యమునందలి పడమటిభాగమునందు యుద్ధముజరిగెను. జర్మనీవారు తమలో గాయములు తిరిగవారిని చచ్చినవారిని దిగ విడిచి పారిపోయిరి.

హాస్కెలునొద్ద యుద్ధము

లండను ఆగస్టు 13:— డెల్వియంవాట్లు ప్రకటించిరి. జర్మనీవారు ఆగస్టు 11 తేదీని మరలిపోయిరిని తెలిపియున్నాముగద. వారు తిరిగి నిన్నటిదిగమర ముంగకు రావోచ్చిరి. డెల్వియంవారికిని జర్మనీవారికిని హాస్కెలకు వాయువ్యదిశ యందు మైదానముమీద మొదటియుద్ధము జరిగినది. ఆయుద్ధమునందు డెల్వియంవా రోడిపోలేదు. ఈయుద్ధమున 10000 మంది పైనికులుపోరాడిరి.

దీక్షాకోటలు.

బ్రస్సెలునుండిట్లు తెలియుచున్నది. దీక్షాకోటలపై తిరిగి జర్మనీవారు ఫీరంగుల కాల్పుచున్నారు. కోటలోని వారిపై విశువక ఫీరంగులువేయు చున్నారు.

హాలండు.

హాలెండువారును యుద్ధముచేయుచురు హాలెండు దొరతనమువారిట్లు ప్రకటించిరి. విరోధులు మాదేశమును ప్రవేశింప బ్రయత్నించినచో మేమును యుద్ధ చేయవలసి యుండును.

మాంటినిగ్రో.

కటాకోమట్టడి

మాంటినిగ్రోవారు కటాకో అను పట్టణముమీద ఫీరంగుల కాల్పుచున్నారు.

అమెరికా.

అమెరికా-మెక్సికో.

నౌకాదళము తిరిగవచ్చును.

మెక్సికోలోని విరాక్మాజు వద్దనున్న అమెరికా వారి నౌకాదళము సెప్టెంబరు 1 తేదీకి అమెరికాచేరును. (మెక్సికో విప్లవసందర్భమున నీనౌకాదళ మచ్చటికిపోయి యుండెను.)

సింహళము.

సిలోనువారి ప్రభుభక్తి.

సిలోనుసంఘము.

సిలోను సంఘమువారు యుద్ధమున పరిచేయుటకు సిలోనులో నొకపటాలము నేర్పరచుట కామోదించిరి.

హిందూ దేశము

దక్షిణసింహాస్థానము.

తిరువూరు జమిందారుని రాజభక్తి.

నాజిదు:—తిరువూరు జమిందారుగారు ఆంధ్రము ప్రభుత్వముపట్ల తమరాజభక్తిని తెలియజేయుచు, ప్రస్తుతపు సంస్థానస్థలో తిమ్మకొండ నహాయముచేయుటకు సిద్ధముగ నుండుమని గాజప్రతినిధిగారికి, చెన్నపురి నగర్నుగారికిని రెంలినమావాగములను పంపిరి. ఆంధ్రయులకు యుద్ధములో నయముకలుగుటకై తమ సహాయములోని దేవాలయములలో ప్రార్థనములు జరుపుచున్నట్లుచెప్పు చేయబడినది.

బొంబాయి.

బొంబాయి వైద్య సంఘము

బొంబాయి ఆగస్టు 13:— బొంబాయి వైద్యసంఘము వారు నవనభిలో పుత్రికలయందు తెలియజేసియున్న సభ్యులే పనిలోవైనను దొరతనమువారికి కావలసినసహాయము చేయుచు రిని, అభ్యుత్తులు తెలియజేసిరి. వైద్యుల వాలంటీరులను చేర్చుకొను నిమిత్త మొక సంఘమేర్పాటు చేయబడినది.

పిచ్చుకపయిని బ్రవ్వ నము.

అస్తియాచక్రవర్తి :—(సర్వీయాతో) :—నీవా, పిచ్చుకవు. నన్ను ధిక్కరించుచున్నావు. ఇదిగో ఈక్షణములోనే నీ ప్రాణములను పీడికొనెదను.

సర్వీయా :—రమ్మ చక్రవర్తి, కదలు కదలు! ఈశ్రువునుండి నన్ను గాపాడుము.

రమ్మచక్రవర్తి :—నీవు చాణుమును ప్రయోగించెదవేని, నేనుచక్రమునువేసి తిరణార్థిని గాపాడెదను. బ్రాత్ర.

జర్మను చక్రవర్తి :—అస్తియా రాజా, ఈరమ్మ జెదరింపులకు జంకకుము. యూరపును గజగజ వణకించి నేను దగా, నీకేమిభయము? వదలుము; చాణుమును తప్పక వదలుము.

ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సులు :—రమ్మచక్రవర్తి, త్రొక్కిపాము కరకమానదు. మేము నీకు సహాయమును సడికట్టును కట్టెదము. శత్రువులకు భంగపాటు కావించెదము.

(అస్తియా యువ గాఢును పాపజేత యువగరమందు సర్వీయానులు చుండినారని అస్తియా సర్వీయాపిచ్చుకమీద బ్రహ్మ శ్రుమును ప్రయోగింపగా యధానలము యూరపుభండమునకుంతు ప్రాకి మహాసంగ్రామముండు ముంచినది.)

బొంబాయిలోని ధాన్య వర్తకులసభ.

బొంబాయి ఆగస్టు 13:—అహోర పర్యాయల ధరల విషయమై చర్చించు నిమిత్తము ధాన్యపునక్తుల లాగునందల మంది యిక్కడ కమావేళయిరి. ఇక్కడ వరులు తక్కువని యుంకినను, టోకు వర్తకులు వీనిని హెచ్చించుచున్నారని చాలమంది చెప్పుచున్నారు. చిల్లర వర్తకులు తాము కొన్న ధనలకు అమ్ముచుమియు, కొత్తగ నెలకొల్పబడిన అహోరపదార్థములకు ధరలు నిల్వయించు సంఘమునారు ధరల విషయమై టోకు వర్తకులతో నాలోచింపవలసినదనియు తీర్మానించిరి.

బొంబాయిపౌరులరాజధర్మి.

బొంబాయి ఆగస్టు 13:—బొంబాయిపౌరులు ఐగోపా యుద్ధసంబంధమున తమకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునెవ గల రాజధర్మిని తెలుపుటకు పోతుంటుంటే నేడు సభవేసిరి. సభకు చాలమంది జనులు వచ్చిరి. హాలు క్రిక్కిరిసిపోయినది. జనుల ఉత్సాహముకు పేరలేదు. సర్ ఫిరోజుషా మెహతాగారికి శరీర మస్వస్థముగ నున్నందున ఉపన్యాసము లియ్యవలసి డాక్టరు సలహాయచ్చినను నెటిసభకు వారే అధ్యక్షులుగనుండి ఇట్లుపన్యసింది:—ఇదివరకు బొంబాయిపౌరులు జరిపిన అనేక సభలకు నేను వచ్చియుంటిని; సభాధ్యక్షునిగనుండ నుంటిని కాని, నేటిసభకు అధ్యక్షునికనున్నంత అనందము, నాకెప్పుడును కలుగలేదు. బొంబాయి నగరమునందలి ఇంగ్లీషు, పార్సీ, హిందూ, మహమ్మదీయులందరును జాలి, మత్తి, కట్టెదేవులు కేవలము ఫలానివారు, ఫలానా, యని చూపునేగాని, యథా గ్రహమునకు భేదమేమియు లేదన విషయమును, ప్రకటించుటకు ఇట్టిసంస్థసమయములలో మనమందరమును బ్రిటీషు పౌరుల మను మాటను మనువక కలిసి కృషిచేయుదుమను విషయమును ప్రకటించుటకు నేడిచ్చట సమావేశమైతిమి. కాబట్టి మన రాజధర్మిని, మనకు బ్రిటీషునింహాసమునందుగల అసహనముగ మను నెల్లడించుటకు కూడితిమి. బ్రిటీషుపౌరుల మొందున సంతోషముతో మనస్వస్థమును ధారపోయు నుద్దేశము తోనేడు సమావేశమైతిమి. నీ సోదరులారా! సోదరులారా! మన హక్కులను గూర్చియు, మనకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వ లాసగిన వకములను గూర్చియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వములలో మనకు గల స్వాతంత్ర్యములను గూర్చియు చర్చించుటకు ఈ సభామండరమున ఇదివరకు అనేకసార్లు సమావేశమైతిమి. ఐతే నేడు అట్టిచర్చ చేయుటకుకాదు. భారత

వర్ష మయొక్క భావిస్థితి ఏమహాసామాజ్యమునై నాధార పడియున్నదో, ఏమహాసామాజ్యముయొక్క అదరణక్రింద నుమాగు ఒక శతాబ్దమునుండి మన దేశము అనేకవిధముల అభివృద్ధిని గాంచినదో, అట్టి సామాజ్యమునకు ఈ సందర్భసమయములో మనమేమి చేయవలయునో అలోచించుటకు సమావేశమైతిమి. బ్రిటను యుద్ధములో ప్రవేశించుట న్యాయము బ్రిటను ధర్మసంరక్షణకాము యుద్ధము చేయుచున్నది ఈ మహా సంగ్రామములో బ్రిటనుకు జయము, కీర్తికలుగవలయునని మనమందరము భగవంతుని ప్రార్థించుము.

ఆనరబుల్ సర్ జేమ్స్ బ్లౌట్ జీ, జిహాయి వారిప్రసంగానికి క్రింది తీర్మానమును సభవారికి నివేదించిరి. ఆనరబుల్ సర్ ఇబ్రహీంరహింతుల్లా కే.టి. సి. ఐ. ఈగారు నెకండుచేసిరి. సర్ చాల చంద్రకేష్, ఆనరబుల్ మాన్ టోరీకు సి. ఐ. ఇ. ఆనరబుల్ డాక్టరు డి. ఏ. డిమాంటుగార్లు బలపరచిరి.

తమకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునందు గల రాజధర్మిని గౌరవమును నెల్లడించుటకును, బ్రిటీషుపౌరులకు గల స్వాతంత్ర్యముననుభవించుచున్నందున యుద్ధమువలన నెటివ్యవసాసము కలిగినను సంతోష పూర్వకముగ నంగీకరించుటకు నిర్ణయమునైన తెలియజేయుటకును, బ్రిటుబ్రిటనున్యాయముగ యుద్ధములో దిగినదని కేల్లడించుటచే నయముకలుగుగాక యని ప్రార్థించుటకును ఈ సమయములో తమకుగల స్వస్థమును ధారపోయుటకు నిర్ణయమునైనను నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఇతర ఉపన్యాసములు.
ఇతర ఉపన్యాసము లంతి వెదవిగా లేవు. కాని, అంగ్లేయ ప్రభుత్వమునెవ అంగ్లేయరాజధర్మిని గురించియు, ధర్మము కొరకును, చిన్న చిన్న జాతుల హక్కులను కాపాడుట కొరకును, అంగ్లేయులు వ్యక్తముగ యుద్ధమునకు దిగుటను గురించియు, యుద్ధ సందర్భముల వలన వేమి వ్యాయము చేయవలసినవైనను, చేయుటకు నిర్ణయము నుండుటను, గురించియు వీరిలో తెలియజేయబడినవి.

బింగాలేము.
స్టీమురు ప్రయాణము ఆగిపోవుట.
కలకత్తా ఆగస్టు 13:—మాంగాయను స్టీమురు నేడు కలకత్తానుండి లండనుకు వెళ్లుటకు నిశ్చయించిరి కాని ప్రయాణము, ఆపివేయబడెను.

జర్మనువారి ఓడలను పట్టుకొనుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 13:—జర్మనువారి ఓడలను కొన్ని టిని దొరతనమువారు పట్టుకొనిరి. ఈ క్వనహారము పరిష్కరించుటకై నిన్ను నెలపుదినమైనను జోర్జుకు వచ్చి జడ్జీలు విచారణచేయుట కారంభించిరి. కలకత్తాచేవులో నిలువయుంచబడిన జర్మనీవారి ఆరు ఓడలవిషయమై నిల్వదల యుత్తరువు చేయించుటకును అడ్వోకేటు జనరలుగా రొక దర భాస్తుచేసిరి. యుద్ధము జరుగుచున్నపుడు వీని నెందుకాపి యుంచకూడదో తెలియ జేయుటకు న్యాయమూర్తి యుత్తరు విచ్చెను. నైక ఉదహరించిన రెండు ఓడల విషయమై సోమ వారము నాడును, శిక్కిన నాల్గింటి విషయమై గురువారము నాడును విచారింపబడును.

అస్తియావారి ఓడ.

అస్తియా ఇంగ్లండులకు యుద్ధము పోసగినదని తెలిసి యిక్కడ చేవులోనుండిన అస్తియావారి ఓడయొక్కటి ప్రయాణమునకు నిర్ణయముగ నుండగా నిలిపివేయబడెను.

కరాచి.

ధాన్యములధరలు పెరుగలేదు.

కరాచి ఆగస్టు 13:—కరాచీలో ధాన్యముల ధీరదు హెచ్చలేదు.

సాకాశ్రయముల యేర్పాటులు.

చీకటిపడినతరువాత పడవలుపోగుడదు, రాగుడదు.

కరాచి ఆగస్టు 13:—సింధుదేశ కమిషనరు గారొక నోటీసును ప్రకటించిరి. అందు ఇట్లున్నది. చేపనావల వారికిని, తొట్టి నావలవారికిని ఇతర పడవలవారికిని ఇందుములముగ తెలియజేయున దేమన:-చీకటిపడినతరువాత అట్టి నావలేమియు సాకాశ్రయమునండి బయట పోనీయవద్దు. లోపలికి రానీయ వద్దు. చీకటిపడినతరువాత వచ్చుట తటస్థించినయెడల తెల్ల వారువరకు సముద్రమునందు 5 మైళ్లదూరమున వేచియుండవలెను. అట్లుగాక యే నావయైనను చీకటిపడిన తర్వాత సాకాశ్రయమునకు బయటనున్నను లేక లోపల ప్రవేశింప యత్నించినను అట్టివానిమీద ఫిరంగులు వేయబడును. నావలు సాధారణముగ పగలంతయు సాకాశ్రయమునండి బయటికి పోనీయబడును. లోపలికి రానీయవద్దును. కాని అట్లు చేయుటకు ముందు నావల పరిష్కారము నియోగింప బడిన స్టీమురు అధికారులకు తెలియ జేయవలెను. ఈస్టీమురు సాకాశ్రయ ద్వారమున నుండును.

సిమ్లా.

దొరతనమువారి ప్రకటనము.

సిమ్లా ఆగస్టు 13:—ఇంగ్లండు జర్మనీలకు యుద్ధము పోసగినప్పుడు చేసినట్లుగ నే అస్తియామీద యుద్ధము ప్రకటించబడినసందర్భములోను గెట్టు ప్రకటించబడినది. హిందూ దేశములోనుండిన అస్తియాజర్మనీ దేశీయుల రాకపోకలకు సంబంధించినట్టియు, ఆయుధములను నిషేధించునట్టియు నిబంధనము లిహికే ప్రకటించబడినవి. కాన వీనిని తిరిగి ప్రస్తుతపు ప్రకటనలో తెలియజేసియుండలేదు.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

సిమ్లా ఆగస్టు 12:—వైస్రొంగు బిల్లులవిషయమై దొరతనమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—ఒక వేళ మొయిల్స్టీ మర్పు ఆలస్యముగ రావచ్చును. వారమువారము ఇండియాదొరతనమువారి పత్రములను వేలము వేయు సందర్భమున లండనులో విక్రయించు వైస్రొంగు బిల్లుల మొత్తపు సొమ్మును ఈసొమ్మును ఎవరికి చెల్లించవలసియుండునో వారి పేరును తెలిగ్రాముద్వారా క్వనహార కార్యదర్శిగారికి తెలియజేయబడును. ఈక్వనహారము కార్యదర్శిగారి యనుమతిప్రకారము జరుగును. దానిమీద క్వనహార కార్యదర్శిగారు మొయిల్స్టీమురు బయలుదేరిన 16దినములకు సొమ్ము చెల్లించుదురు. అనగా ప్రతి మొయిల్స్టీమురుమీద బిల్లులు వచ్చేవరకు కనిపెట్టుకొనియుండ నక్కరలేకుండ ప్రతి సోమ వారము చెల్లించబడును.

అస్తియా ఇంగ్లండులకు యుద్ధము.

సిమ్లా ఆగస్టు 13:—గ్రేటుబ్రిటనువారికి అస్తియా వారికి యుద్ధము పోసగినదని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. వీరిలో నేరాష్ట్రమువారు యుద్ధము ప్రకటించినదియు స్పష్టముగ తెలియలేదు. అయినను అస్తియావారు ప్రాన్సువారి మీదికి బోవుటచే బ్రిటీషువారు వీరితో యుద్ధమునకు దిగవలసి వచ్చెనని లోచుచున్నది.

అంగ్లదేశపు సర్వీస్ వానలలో
వాకి ఆక్సన్ పట్టునపుడు వైద్యుడు man attempts to
టకు నొప్పకొని ఎడ్జేటును సం **Holland.**
వారు. ఆట్టివాని ఎడ్జేటును **Determination**
మన్నబుదాగని, వార్ హాబుంసెస్ announces that any attempt
Holland will be resisted by
పై నికల సంఖ్యలను పట్టి

వారు. పర్యవేక్షకులు పెట్రోల్ మెంటు కాలమందు వారినిబిందె తమకు ఆనందము చేసినందు, తమజమీలమీద వచ్చు ఆదా యమును అవిధముగా ఖర్చునెట్లక దొరతమువారి కే చెల్లించు చుండవలసినదనియు, అదివరకు కిపాయిలుగా నుండినవారిని వ్యవసాయకులనుగామార్చి దేశమును వృద్ధి పరుచుటకును ఏర్పాట్లు జరిగి వారందరినీ బిబ్బండిని తీసివేయించిరి. కాని, అట్టి జమీం గార్లు ఇప్పటికిని తమ ముఘలుదారి కీతాబులనువ్రాసి కొను చునే యున్నారు. నాడుతీసివేసినను నేడు దొరతమువారికి కొందరు నైనిబులుండువాన వశ్యకము కలుగుచున్నది. తెనుగు నేపు జమీన్దార్లలో ఎన్నేటు పరిపాలన చేయునామిగాక నాచుటుంబములలో తమముల కొమ్మలు మొదలగువారు చాల సంఖ్యగలవారు చాలమంది యుండియున్నారు. ఏషికారు నె ప ము న నో తు పాకులను కాల్యను, ఏ గ ర డీ నేర్చుకొను సావకాశము న నో కత్తిలిప్రపంచ నేర్చుకొని యున్నారు. వీని ఉపయోగమును కొంతవరకు నేమాటుననో దాని ప్రయోజనమును, ఎటుగలవిదానము కనుపరచుచున్నాము. తేనానిరపాయములగులేకమీదనో, దుష్టలమీదనో చూపుచును. ఇప్పుడు తమకురత్తమును జూపుకాలము తలపెట్టించినది. ఉరక మాటలవలన కాకుండ క్రియాశీలమును తమశరీరములను దొర తమువారికి అర్హులచేసి ప్రస్తుత యుద్ధములో తామెక్కడికి పంపినను పోషింపవలయునని ఆయాప్రదేశ గవర్నమెంటు ఆఫీసులకు తెలియపరచి తమరాజధాని వెల్లడి చేసికొనవలసి యున్నది. బొమ్మలినుహారాగాగు తామును తమకుమాట్లను సిగ్గుగానున్నామని లక్షరూపాయలు యిచ్చెదమని చెప్పి నట్లు తెలియుచున్నది. సామ్యు యిచ్చుటకంటె వీరుస్వయ ముగ నిలువెదలి వొరతమువారి ఉత్తరువుల మేరకు స్త్రీమరు లో అడుగిడి తమకురత్తమునుజూపి తెనుగుదేశమువకు నేరులేచ్చుట ప్రసనియును. ఇట్లుచేసినచో తెనుగుదేశమందు భట్టి నవారికై గృహలేదనుఅపవాదముతోలించినవారగుదురు ననాతన భరతఖండములోని క్షత్రియభర్తృమును నిలిపినవారగు డురు. వొరతము వారిట్లుజమీందార్లను ఆయుధశాసనపు పక్ష భులలోనుంచుమనోయించియున్నారు గనుక వీరికిఆయుధముల నుపయోగించు సామ్యముండుననుటకు సంధియుములేదు. అందువలననే దార్లునువారిసంతతివారునుబంగులును నిప్పుడు రాజధానిని ధారాళముగాకనుపరచి మెప్పునుపొందెదరుగాక.

ఒక ఆంధ్రుడు.

ఫోర్టు సెయింట్లు జారి గెజెటు

మంగళవారము ఆగస్టు 11.

ఆరవంటి జ్యూసు సర్ జె. ఇ. పి. వాలేసుగారు డిప్యూటీ కమిషనరు ఇన్ ఛార్జ్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ అండ్ ఇన్ ఛార్జ్ ఆఫ్ పబ్లిక్ వర్క్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ నియమించబడిరి.

విద్యాశాఖ.

వెంకటాచలం రేంజి టెంపరరీ సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ క్లర్క్ ఎమ్. నర్సయ్యారాయణమూర్తిగారు రాజమండ్రి ఎలిమెంటరీ ట్రైనింగ్ స్కూల్ పాఠశాల ఫస్టు అసిస్టెంటుగ నియమించబడిరి.

ఏ. ఆర్. పుల్లారావుగారు, వెంకటాచలం రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ క్లర్క్ గా నియమించబడిరి.

అమలాపురం రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ క్లర్క్ వి. కృష్ణబ్రహ్మగారు కాకినాడ రేంజికి బదిలీ.

గవర్నమెంటు సెకండరీ స్కూలు టెంపరరీ అసిస్టెంటు ఎన్. సునిహారావుగారు అమలాపురం రేంజి సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ క్లర్క్ గా నియమించబడిరి.

వెల్లూరు ట్రైనింగ్ స్కూలు టెంపరరీ అసిస్టెంటు పి. బాసకిరామయ్యగారు, పుల్లంపేట సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ ఛార్జ్ క్లర్క్ గా నియమించబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ.

చిలుకూరు కొండయ్యశాస్త్రి, బొంబాయి లెక్కలమంత్రి, గుంటూరు వేంకట సుబ్బారావుగారు, ఎనిమిదవ క్లాసు సబ్ రిజిస్ట్రేషన్ గా నియమించబడిరి.

నరసారావుపేట సబ్ రిజిస్ట్రేషన్ క్లాసు లెక్కలమంత్రి సయ్య గారు గుంటూరు జిల్లా బాయింట్ల సబ్ రిజిస్ట్రేషన్ గా నియ మింప బడిరి.

కామమిట్ల సుబ్బయ్యగారు కాల్వూరుండి నరసారావు పేటకు, బొంబాయి రాసువేంద్ర రావుగారు విశాఖపట్నం నుండి కాల్వూరుకు, చిలుకూరు కొండయ్యశాస్త్రి గారుచాల గామజో. గారు పాలకొండనుండి విశాఖపట్నం వశ్యగారు ఆంధ్రులండి బెంగాల్ గామ అప్పల నరసింహముగారు హైదరాబాద్.

పు. శా. గారు పూర్వమిడియం.

బి. సుబ్బారావుగారు గుత్తి

చేయబడిరి.

జుడిషియల్ శాఖ.

మున్సిబులు.

ఫిబ్రవరునుండి ఆదినారాయణ పంతులుగారు సబ్ ప్రొటెక్టు ఒకటవతరగతి తట్టా అనంతాచార్యులుగారు సబ్ ప్రొటెక్టు నాల్గవతరగతి మహమ్మదు ఫజుల్ద్దీన్ సా హెబు ఒకవద్దరు మొదటితరగతి కోట నరసింహము పంతులుగారు ఒకవద్దరు తరగతికి, మునసబులుగ నియమింప బడిరి.

మార్చి నెలనుండి భవాని గురురాజారావుగారు మూడవ తరగతికి, వెద్దపాలెం వెంకటేశ్వరరావుగారు మూడవ తరగతికి, అడవికోట వెంకటేశ్వరరావుగారు నాల్గవ తర గతికి, కోకా సాంబశివరావు నాయుడుగారు ఒకటవ తరగతి కిని, నై మునసబుల హోదాలలో నియమింపబడిరి.

డి. పి. డబ్లియం. శాఖ

టెంపరరీ సబ్ ఇంజనీయర్ హెచ్. ఎస్. టెయిలరు గారు కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజనుకు బదిలీ.

ఒకటవ తరగతి ఓవరీయర్ వి. వేంకటరామయ్యగారు కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజనుకు బదిలీ.

టెంపరరీ సబ్ ఇంజనీయర్ ఎక్. రంగాచార్యులు గారు ఏలూరు సబ్ డివిజను చూచుటకు నియమింపబడిరి.

అసిస్టెంటు ఇంజనీయర్ ఎమ్. జి. ప్లాట్నూగారు కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజనుకు తిరిగి నియమింపబడిరి.

సబ్ ఇంజనీయర్ ఏ. రాజం ఆయ్యగారు నెల్లూరు డివిజనుకు నియమింప బడిరి.

నెల్లూరు సెంట్రల్ డివిజను నూపరిం టెంపరరీ మేజరు జేమ్సు బాక్స్ రాజ్ గారికి ఆగస్టు 9వ తేదీనుండి పండ్లెండు నెలలు ఫ్లో.

రాజమండ్రి సెంట్రల్ డివిజను నూపరిం టెంపరరీ విలి యమ్ ఎర్నెస్టు మిచ్చెలుగారు నెల్లూరు సెంట్రల్ డివిజన్ నూప రిం టెంపరరీగ బదిలీచేయబడిరి.

జంధ్యాల సీతారామయ్యగారి స్థానమున వడాల నూర్య నారాయణగారు గంజాముజిల్లా రిజిస్ట్రేషన్ గా నియమింపబడిరి నైర్ద్యశాఖ.

సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జన్ పి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు కాకినాడునుండి గుంటూరుకును, అసిస్టెంటు సర్జన్ జలారు పేటనుండి కాకినాడుకును, డి. ఆర్. మోడిగారు బెజవాడ నుండి రాయచూరుకు స్టేజు ద్వారాకిని, ఎస్. టి. బ్రహ్మ గారు మదనపల్లినుండి స్టేజు ద్వారాకిని జలారు పేటకును నియ మింపబడిరి

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(CONTINUED.)

The Indian National Congress.

Babu Bupendra Nath Basu. Recommended for Presidentship.

CALCUTTA August 12.—The Bengal provincial Congress Committee has recommended the election of Babu Bupendra Nath Basu as president of the next Session of the Indian National Congress.

Crime & Litigation in Punjab.

Some Proposals.

LAHORE, August 12.—The "Civil and Military Gazette" in the course of to-day's leading article urges that causes which lead to excessive amount of crime and litigation in the Punjab should be carefully examined and that methods should be sought which should lead to the diminution of both. It advocates the appointment of an Inspector-General of Judicial Courts better still one for Civil and one for Criminal Courts to do the inspection work which the Chief Court and Sessions Court Judge is supposed to do but which no superior court has had time to do during a full generation.

A Wandering Gang.

Three Ringleaders Caught.

The "Tribune" publishes the following report of the smart capture of the ringleaders of a wandering gang of 20 in the village of Natbore in Rania Thana, district Hissan. The gang were trying to make off with 70 asses 432 sheep and some goats. On information from the villagers the Police Sub-Inspector Ranchand caught three ringleaders. The Sub-Inspector had only two constables with him.

A Case Under the Press Act.

A Printer and Publisher Fined. For Misrepresenting the Place of Printing.

BOMBAY, August 13. Gajanand Krishna Desai, printer and publisher of the Marathi weekly "Venode", was fined by the Second Presidency Magistrate Rs. 100 under the Press Act. The case against the accused was that though he had made a declaration before the Chief Magistrate that he was printing the paper at the Durga Printing Press and stated the same thing in the imprint it was actually printed at a quite different press.

The Hindustan Bank Case.

Managing Director and Late Manager Charged. MULTAN, August 12.—On complaint by the liquidator of the Hindustan Bank the District Magistrate of Multan last week issued warrants under 409, 477-A Penal Code, relating to criminal breach of trust and falsification of accounts against Doulat Rai, late Managing Director and Harichand late Manager of Bank. Bail for the former was refused by the District Magistrate yesterday and the latter has been arrested today.

Railway Intelligence.

Breaches Repaired.

Through Communication Restored. SUKKUR, August 12.—The District Traffic Superintendent wires that all breaches have been repaired at 19 hours to-day and through communication restored between Chachran and Jajjah Abbassian.

Another Breach.

Transshipment Effected. GOLAKGANJ, August 12.—Line between Cooch Behar and Banaswar is breached at mile 186-17 Transshipment of 15 Up and 78 Down trains is effected.

Through Communication Since Sunday.

COOCHEBEHAR, August 13.—The District Traffic Superintendent wires:—Regarding the breach between Cooch Behar and Banaswar transshipment of all trains is being effected. We expect through communication on Sunday

Medical Fees in Burma.

Charges in Paying Wards.

RANGOON, August 13.—The system of discrimination in the paying wards of the Rangoon, Mandalay and Maymo hospitals on the lines laid down in the resolution of Government of India of February 19, 1913, has been decided upon by the Lieutenant Governor to take effect from September 1st. A scale of charges ranging from Rs. 76 to 300 per operation has been fixed for each of the three hospitals with a fee of Rs. 5 per day for medical attendance. Government will be credited with half of the above fees, and the remainder to go to the officer earning the fees. A report is to be submitted by September 1, 1915, of the result of the scheme, pointing out any modification that may be found necessary.

St. John's Ambulance Society.

Annual Inspection of Ladies Section.

Lady Carmichael of Present. CALCUTTA, August 11.—H.E. Lady Carmichael attended an annual inspection this afternoon of the ladies section of St. John's Ambulance Society. The attendance was large, and numbers of new members, European and Indian, were enrolled, the ladies attending the hospital for practical instruction.

Short Telegraphic News.

THE CHIEF JUSTICE.—Chief Justice Sir H. Richards has decided not to proceed home at present but to remain in Bombay. He is staying at Mahal Hotel.

RANGOON DROWNING ACCIDENT.—The Eastern Su Divisional Magistrate of Rangoon yesterday gave his finding in the inquest on the late Mr. McTavish, of Messrs. Mackinnon Mackenzie, Calcutta, who was drowned at the Bar Street Jetty, Rangoon, on 24th June. His Worship found that death was due to drowning owing to the railing of the jetty giving way when he leant against it while awaiting for a sampan. His Worship was satisfied that the landing stage was not in a proper state at the time of the accident.

THE HYACINTH FLOWER.—The Local Government has under legislation, on the lines of the ordinance in force in Ceylon, the prevention of the cultivation of the hyacinth flower, which is becoming a source of great danger to Burma. It spreads with incredible rapidity and threatens to completely block the streams and fisheries in Bassein and other places and renders waterways impossible for navigation.

Obituary.

A Lucknow telegram reports the death at Salimpur of Raja Sir Shaban Ali, K. C. I. E. of Salimpur.

DEATH OF A RAJA BAHADUR.—The death at Allahabad is reported of Raja Bahadur Avadhendra Singh of Kotbi.

All-India Weather.

Depression off Madras Coast.

SIMLA, August 13.—The monsoon has been active in Burma, north-west and South India and Gujarat, but in central and north-west India a temporary break has set in. A depression is forming off north Madras Coast.

The rainfall has been nearly general in Burma, Bihar, Gujarat, west coast of the Peninsula and Madras Decan, and local in Bengal, Orissa, Chota Nagpur Bombay Decan, Mysore, south-east Madras and north Madras coast. A few falls also have occurred in Assam east and United Provinces, east and north Punjab, south Rajputana and Central Provinces. The principal amounts are:—Blamo 2 inches, Maymyo 3, Silchar 1, Calcutta, Darjeeling and Purnea 1½, Darbhanga 5, Patna 2, Gaya 1, Ahmedabad 2, Ratnagiri and Marmagao 1½, Karwar 3, Mercara 1½, Mangalore 3, Calicut and Cochin 2 and Trivandrum and Kurnool 1½.

FORECAST.—Decrease of rain in north-east India and Gujarat and increase in north Madras and east Hyderabad.

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

BATTLE NEAR HASSELT AND OTHER ENGAGEMENTS.

RAILWAY BRIDGES BLOWN UP BEHIND THE GERMANS.

Belgian, French and Russian Successes.

MONTENEGRIN BOMBARDMENT OF AN AUSTRIAN PORT.

ENTHUSIASTIC MEETING AT BOMBAY.

(REUTERS AGENCY).

As was expected and expressed war news continues to be very scanty. However to-day's telegrams make it clear that Germany is trying to push herself well into Belgium. An engagement west of Hasselt a little to the North west of Tongres is reported, the Belgians holding their own. They have blown up railway bridges behind those German forces which have attempted a march beyond the frontier district of Liege and thus cut off their supplies. Another engagement in which 6000 men took part on each side is also reported and the Germans are said to have fled leaving a number dead behind. Liege forts are replying vigorously and German attempts there are still where they were. Germany's eastern frontier is lightly guarded and an attempt to retake Eydtkuhn has been repulsed by the Russians. With France Germany has not been more successful. The German intelligence department at Mulhausen has been scattered. A village on the German frontier of Lorraine has been taken by the French at the point of the bayonet after an engagement in which the latter seized six guns and destroyed the enemy's battery. The engagements between France and Germany are in the nature of "outpost affairs." French and German reports contradict each other. Still one can see how the wind blows. Whatever Germany may or may not achieve in the future her gain so far has been practically nil. Montenegro has bombarded the Austrian port of Cattaro, probably as a reply to the Austrian action reported yesterday. The Bombay meeting presided over by the Doctor-prohibited Pherozeshah has well expressed the Indian feeling at the present juncture.

England and the War.

Official Announcement of War with Austria.

LONDON, August 13.—(11-35 P.M.) It is officially announced that a state of war exists between Great Britain and Austria from midnight.

Offer of 250 Mansions as Hospitals.

LONDON, August 13.—(4-45 A.M.)—Two hundred and fifty mansions have been offered to the Government as hospitals, including Balmoral Castle.

IMPERIAL LIGHT HORSE.

Six Hundred Applications.

Earl Roberts has joined the Committee organising the Imperial Light Horse. There have been already six hundred applications although recruiting only began on Tuesday.

SAFETY OF TRADE ROUTES.

Merchant Cruiser Patrol.

The Admiralty is commissioning merchant cruisers for patrolling trade routes.

Admiralty's Confidence.

LONDON, August 12.—(2-40 A.M.)—The Admiralty is confident of the fleet's ability to keep the trade routes open.

THE MONEY MARKET.

Terminating the Deadlock.

LONDON, August 13.—(5-5 A.M.)—Mr. Lloyd George has completed arrangements with the Bank of England terminating the deadlock in the money market. The Government agrees to guarantee the Bank any losses sustained in discounting bills of exchange accepted prior to August 4th.

PRINCE OF WALES FUND.

Scindia's Liberal Contribution.

LONDON, August 13.—(12-50 P.M.)—The Maharajah Scindia has given ten thousand sterling to the Prince of Wales' Fund for the relief of distress.

THE MORATORIUM.

Proclamations in England.

The text of the proclamations issued in connection with the recent introduction of the Moratorium in England has now reached India. The measure automatically gives one month's grace for the payment of all liabilities exceeding five pounds sterling in individual amounts if entered into before the date that war with Germany commenced, except in such matters as wages, salaries, rates, taxes, maritime freight, interest on stocks, funds and securities, also old age pension and other Government and Savings Bank payments. It is understood that there is no probability of the introduction of the moratorium into India. Commercial opinion points to the conclusion that it is not required in this country owing to the strength of the banking position and absence of money stringency.—(A. P. A.)

The Empire and the War.

A CEYLON CONTINGENT.

For War Service.

LONDON, August 13.—(12-50 P.M.)—Meetings of the Ceylon Association have approved the formation of a Ceylon contingent for war service.

Naval Operations in the Atlantic.

FIVE GERMAN CRUISERS HUNTED.

By French and British Cruisers.

LONDON, August 13.—(2-40 A.M.)—There are British in addition to French cruisers in the Atlantic hunting five German cruisers.

Occupation of Alsace.

A FRENCH DENIAL OF LOSSES.

France Holds Upper Alsace.

LONDON, August 13.—(2-40 A.M.)—Reports of enormous losses in Alsace are denied in Paris, where it is officially stated that the French hold upper Alsace with a considerable force.

GERMAN STATEMENT OF SUCCESS.

1,500 French Prisoners Captured.

It is officially declared in Berlin that 1,500 French prisoners were captured in Alsace, which is now cleared of the enemy.

FRENCH WAR MINISTER'S STATEMENT.

"Merely Outpost Affairs."

LONDON, August 13.—(5-5 A.M.)—The French Ministry for War states that the engagements so far have been merely outpost affairs.

THE MULHAUSEN EXPEDITION.

German Intelligence Department Scattered.

The brigade sent to Mulhausen was despatched to scatter the German Intelligence Department, and it withdrew after effecting its purpose.

German Attack on French Defence Fails.

The fourteenth German army corps and a division of the fifteenth followed it and attacked the principal French line of defence, but failed to break it.

GERMAN ATTACK ON EPINCOURT.

Six Guns Captured and Battery Destroyed.

The French repulsed a German attack in the district of Epincourt on the 10th instant, capturing six guns and destroying the battery.

French Success in Legarde.

The French carried the village of Lagarde at the point of the bayonet.

[Lagarde a village in the district of Epincourt (Avricourt) is on the Lorraine frontier.]

GERMAN SHELLS INEFFECTIVE.

Superiority of the French Artillery.

LONDON, August 13.—(12-50 P.M.)—A semi-official French announcement says that engagements have hitherto shown that the French Artillery is greatly superior to the German and the latter's shells are not very effective.

Concentration of German Troops.

BETWEEN LIEGE AND LUXEMBURG.

Eastern Frontier Lightly Guarded.

LONDON, August 12.—(7-50 P.M.)—The official Press Bureau states that the bulk of the twenty-six German army corps are now located. It is evident that the mass

of German troops are concentrated between Liege and Luxemburg and that in the eastern theatre of war the frontier, so far as Germany is concerned, is comparatively lightly guarded, unless it be by reserve troops.

Fighting in Belgium.

GERMAN ADVANCE RESUMED.

Belgians Hold Their Own.

LONDON, August 13.—(4-55 A.M.)—A Belgian announcement says that, after retreating on August 11th, the Germans resumed the advance yesterday. The Belgians fought the first engagement in the open, in the north west of Hasselt, and were successful in holding their own. Ten thousand troops took part.

German Siege Batteries.

The Germans are constructing siege batteries north of Liege.

BOMBARDMENT OF LIEGE FORTS.

Forts Replying Vigorously.

LONDON, August 13.—(2-40 A.M.)—It is stated in Brussels that the Germans have resumed the bombardment of the Liege forts, which are replying vigorously. Attempts to cross the Meuse above Liege are considerably hampered by the fire from the forts.

FIGHT NEAR HASSELT.

Between Belgian and German Divisions.

LONDON, August 13.—(5-5 A.M.)—A Belgian cavalry division and brigade of infantry fought the Second German cavalry division and battalion of infantry, with twelve guns, north-west of Hasselt.

Germans Routed.

A message from Brussels says that an engagement, in which six thousand men took part on each side, occurred on the left wing of the Belgian army. The Germans were routed and fled, leaving a number of dead and wounded.

GERMAN SUPPLIES CUT OFF.

Belgians Blow up Bridges.

LONDON, August 13.—(12-50 P.M.)—A French official communique issued yesterday night announces that the Belgians have blown up a number of railway bridges behind the Germans in Linden district, cutting off their means of supply.

Montenegro and Austria.

Montenegrians Bombard Cattaro.

LONDON, August 13.—(4-45 A.M.)—The Montenegrins are bombarding Cattaro.

America and the War.

Return of Fleet from Vera Cruz.

LONDON, August 13.—The American fleet will return north from Vera Cruz on September 1st.

Russia and Germany.

REOCCUPATION OF EYDTKUEHNEN.

Germans Repulsed.

The Russians have repulsed German attempts to re-occupy Eydtkuhn.

Neutrality of Holland.

Dutch Government's Determination

The Dutch Government announces that any attempt to violate the neutrality of Holland will be resisted by force.

TELEGRAMS.

India and the War.

(Associated Press Agency.)

Simla.

WAR WITH AUSTRIA.

Gazettes Extraordinary.

SIMLA, August 13.—Gazettes Extraordinary, similar to those issued in connection with the war with Germany, are being brought out at Simla in consequence of the declaration of war with Austria, except as regards travelling restrictions and disarming in India which had already been dealt with as regards Austrians as well as Germans.

Treatment of Austrian Ships.

The official message announcing war between Great Britain and Austria does not show by which Power the actual declaration had been made, but the presumption is that Great Britain has been forced into this step by Austrian hostilities against France. In view of the length of time which has elapsed since war with Austria became practically inevitable, it may be taken, although orders on this subject have not yet been issued, that no days of grace will be allowed by either belligerent to the other ships in Port.

Sterling Bills on London.

POSSIBLE DELAY OF MAIL STEAMERS.

Telegraphic Communication Urged.

SIMLA, August 12.—It is notified that in view of possible delay in the arrival of mail Steamers it has been decided with the approval of the Secretary of State that the amount of each Sterling Bill on London sold at the Government of India's weekly sales and the name of the person to whom this amount is to be paid shall be communicated to the Secretary of State by telegram. The Secretary of State will then make the payment on such advices 16 days after the departure of the mail, that is, on Monday in every week without waiting for the arrival of the Bills by mail steamer.

The State War Insurance Scheme.

A PRESS COMMUNIQUE.

For General Information.

SIMLA, August 13.—The following Press communique has been issued:—Particulars of the state War Insurance scheme have been received and are published for general information. The scheme falls into two parts. In the first place hulls of vessels borne on books of North England protecting indemnity Association, London group war risks Association and London Liverpool war risks association can be insured through the association to whom the premiums are payable. The British Government will pay 80 per cent. of the war risk on these hulls and the remaining 20 per cent. will be borne by the Associations. In the second place cargoes of vessel's hull of which have been insured under the scheme are insurable at Government War Risk Office in London provided the cargo is already against marine risk by Lloyds or other approved companies. The scheme covers 100 per cent of the war risk on cargo but does not extend to enemies, property or to goods prohibited by proclamation. Owners, resident in India of British vessels borne on books of the Associations can obtain the benefits of the scheme by employing agents in England to take out policies on their behalf.

Madras.

(From our Own Correspondents.)

EXPRESSIONS OF LOYALTY.

The Tiruvur Zamindar.

TIRUVUR, NUZVID, August 13.—The Zamindar of Tiruvur wired to Their Excellencies the Viceroy of India and the Governor of Madras expressing his deep attachment and unswerving loyalty to the British Throne and of his readiness to do all that may be required of him in the present crisis. Orders were also given to offer up prayers in the temples of the Samastanam for the success of the British Arms.

THE ZAMINDARS OF NUZVID.

Expression of Loyalty and Offer of Services.

NUZVID, August 13.—The Zamindars of Nuzvid wired to Their Excellencies the Viceroy of India and the Governor of Madras expressing their deep attachment and unswerving loyalty to the British Throne and of their readiness to do all that may be required of them in the present crisis.

Prayers for British Success Ordered.

Orders were also given to offer up prayers in the Temples of the Samastanam for the success of the British.

Bombay.

NOTICE TO SAILING CRAFT.

KARACHI, August 13.—The following notice by the Commissioner in Sind is published:—Notice is hereby given to owners of all sailing craft, dhows and fishing boats that such crafts are not permitted to enter or leave the harbour during hours of darkness. If they arrive during darkness they must stand out at least five miles to sea till daylight. Any such craft hovering outside the entrance or attempting to enter during darkness will be fired on. Dhows and sailing craft generally are permitted to enter or leave during daylight, but must report to the Dhow Examination Launch at the entrance to the harbour before doing so.

PRICE OF GRAINS.

No increase has occurred in the price of grains in Karachi.

TELEGRAMS.

THE HAJ PILGRIMAGE.

Evils of Monopoly.

BOMBAY, August 13.—It is strongly advised that all intending pilgrims should postpone going to the Haj this year or at least wait for instructions before leaving their homes. The steamer "Koweit" did not sail yesterday as advertised. It is reported that it will sail on the 18th August. The steamer "Akbor" is advertised to sail on the 25th. The lowest fare is 60 now, but is rising considerably when Hajis arrive. Turner, Morrison is managing the Arab Company. There is no competition. They can demand what they like. Many hajis are going back to their houses.

A MEETING OF GRAIN MERCHANTS.

Rise of Prices Attributed to Wholesalers.

BOMBAY, August 13.—A meeting of 600 grain merchants was held here to discuss the question of food prices. There were loud complaints that although the existing conditions were such that the prices ought, if anything, go down, they were being kept high by the wholesale merchants.

A Call Upon the Food Prices Committee.

The retailers adopted a resolution declaring that they would sell at prices barely covering the cost and calling upon the newly established food prices committee to take up the matter with the wholesalers.

THE BOMBAY MEDICAL UNION.

Offer of Professional Services.

BOMBAY, August 13.—The Bombay Medical Union held a meeting when, according to the report supplied to the press, the Chairman said that the members would offer their professional services whenever required by the Government and in any capacity.

Enrolment of Medical Volunteers.

A Committee was appointed to enrol a corps of medical volunteers.

THE PATRIOTIC MEETING.

Unprecedented Enthusiasm.

BOMBAY, August 13.—The Town Hall was crowded with a loyally demonstrative gathering this evening for the patriotic meeting in connection with the war. By the time the proceedings opened it was impossible for a newcomer to find room even for standing and the old residents say that they have never seen such a volume of striving enthusiasm in Bombay. The speakers were vociferously cheered and at the conclusion the whole great company stood and heartily sang "God save the King".

Sir Pherozeshah presided despite the Doctor's orders against public speaking and in the course of his opening remarks said:—

Presidential Speech of Sir Pherozeshah.

"I assure you that never have I presided or taken part in the proceedings of a meeting of the citizens of Bombay with a stouter heart or more willing and impetuous soul than I am proud to do to-day. (Cheers.) At this juncture of supreme gravity we have met together here to-day in the public hall, men of different races and religions, of different creeds and communities. English and Hindu, Parsi and Mussalman, to proclaim with one heart, one soul and one mind that these differences distinguish but not divide us and that in the presence of this solemn situation we are merged in one general and universal denomination, the proud denomination of the local and devoted subjects of the British Crown (Loud and Prolonged Cheers.) As such, we are met together to lay at the feet of our August Sovereign, our beloved King-Emperor our unswerving fealty, our unshaken allegiance and our enthusiastic homage. (Cheers.) As such we have met together to proffer with cheerful and eager alacrity all our national resources and our individual services (Cheers.) Ladies and Gentlemen, often enough have we met in this historic Hall to speak of our rights, our charters and our privileges. At this solemn moment we can only remember that we owe sacred duties and holy obligations to that British rule under whose auspices the lofty destinies of this great and magnificent land are being moulded for over a century and under whose wise and provident and righteous statesmanship the welfare, happiness and prosperity of the country are being incessantly promoted. Loud Cheers. We are proud to think, Ladies and Gentlemen, that the war that Britain is waging is a just and righteous war in a just and righteous cause. Let us pray to the Great God of us all that success may attend her arms and that she may emerge from the struggle with increased honor and glory." (Loud Cheers.)

The following resolution was proposed by the Hon'ble Sir Jamsetjee Jajeebhoy Bart and seconded by the Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtoolah, Kt. C.I.E., and supported by Sir Balchandra Krishna and the Hon'ble Mr. Marshall Reid, C.I.E., and the Hon'ble Dr. D. A. D'Monte:—

The Resolution.

That the citizens of Bombay in a public meeting assembled desire to give expression to their feelings of unswerving loyalty and devotion to the British Crown. They desire further to tender to His Most Gracious Majesty the King-Emperor the assurance that treasuring the prerogative of British citizenship as their dearest possession they are ready cheerfully to submit to all the inevitable consequences of a state of war. Firmly believing that Great Britain has justly drawn the sword in the defence of international rights and obligations they will humbly pray for the success of the British arms and they desire to place at the disposal of His Majesty and of his Government all the resources they possess and all the personal services which may be demanded of them at this momentous juncture in the affairs of the Empire to which they are proud to belong.

TELEGRAMS.

Other Loyal Speeches.

Speeches were not long but all breathed the same spirit of intense loyalty to the Throne, of pride in the noble stand made by England in the maintenance of just principles and rights of a smaller nation and of the readiness to make whatever sacrifices the circumstances of the war demanded.

N. W. Provinces.

RISE IN PRICES.

Poor People Feel the Pinch.

ALLAHABAD, August 13.—Prices of food grain and foreign articles have gone up here and poor people are feeling the pinch.

Bengal.

A MAHOMEDAN MEETING TO OFFER SERVICES.

Prayers for British Success Resolved.

CALCUTTA, August 13.—At a meeting of the Mahomedans of Calcutta this evening attended by almost all the Nawabs and other leading gentlemen of that community and presided over by Nawab Wali Kader of Murshidabad it was resolved to assure the Government of Bengal the devotion of the Mahomedans of the King Emperor and to place their services at the disposal of the authorities. It was further resolved to offer prayers for the success of British arms.

A MEETING OF THE MEDICAL PROFESSION.

Formation of a Medical Corps.

CALCUTTA, August 12.—At a meeting of the medical profession in Bengal held to day presided over by Dr. S. K. Mullick it was resolved to enlist the names for formation of an unofficial medical corps and place the same at the disposal of the Government for service at Home or abroad.

THE PRIZE COURT.

Monitions Issued in Case of German Vessels.

CALCUTTA, August 13.—Although to-day was a holiday the Prize Court held its first sitting to consider the application of the Advocate-General that monitions should issue in the case of six German vessels detained in the port, that "Freienfels" and "Frostburg" would be requisitioned for public service and asked an early date for hearing. The Chief Justice granted monitions to show cause why the ships were not liable to detention during the course of war or requisition. The hearing was fixed for the two above named on Monday next and for the other four on Thursday.

An Austrian Vessel Detained.

On news being received of the declaration of war with Austria the only Austrian vessel in the port was detained while on the point of leaving.

SAILING OF MONGARA CANCELLED.

CALCUTTA, August 13.—Sailing of B. J. "Mongara", Calcutta to London, fixed for to-day, has been cancelled.

Burma.

A LOYAL MEETING.

Cloth Merchants of Rangoon.

RANGOON, August 13.—At an emergency general meeting of the cloth merchants of Rangoon when over one hundred were present resolutions were passed:—(1) Expressing loyalty and fidelity to the British Raj and (2) The Indian cloth merchants, Rangoon resolve to continue their business with their customers in spirit of self control and patience.

A MUSALMAN MEETING.

Expression of Loyalty and Offer of Service.

At a mass meeting of Mussulmans held here with Moolla Dawood in the chair the following resolutions were passed:—(1) The meeting is fully alive to the enlightened and beneficent character of the British Empire and person of His Imperial Majesty the King Emperor and assures the Government that all will gladly respond to serve as volunteers and will not flinch to render any other service possible to the Government; (2) A war relief fund be opened to render help to the British wounded soldiers and sailors their widows and orphans.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

Government of India Office.

Opening at Delhi.

SIMLA, August 13.—The Government of India Office will open at Delhi this year on the 2nd November.

All-India Weather.

SIMLA, August 14.—The depression off north Madras coast is strengthened. The monsoon in east Peninsula weakened it in northeast India. The Bay monsoon is extending up the Gangetic plain. The rainfall has been nearly general in Orissa, east United Provinces, east Central Provinces, west coast of the Peninsula, Hyderabad and Madras Deccan, and local in Burma, Bihar, Central India west, north Bombay Deccan, Mysore, southeast Madras and north Madras coast. A few falls also have occurred in Assam, Bengal, south Rajputana, Gujarat and west Central Provinces. The chief amounts are:—Tavoy one inch; Toungoo three; Sambalpur one and a half; Allahabad one; Rajpur one; Jagdalpur, Bombay and Marmagao two; Karwar three; Molegaon one and a half; Raichur four; Hanamkondar three; Mercara two; Mangalore and Cochin three; Trivandrum, Madras and Cuddappah one; Nellore two and Cadalur one and a half.

FORECAST:—Increase of rain in north Madras coast.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము ! శుద్ధపత్రిక ! చక్కని అచ్చు ! !

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్ధజా చీటిని సంప్రదించవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నావులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బులు 1-కి రూ. 5-4-0

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల
డబ్బులు 1-కి 3-8-0 డబ్బులు 1-కి 1-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0

పి. పి. భద్రులు ప్రోత్సేకము. } మందుల కేటాగు ఉచితముగ పంపియు.
అమృతాంజనం డిపో, } అమృతాంజనం డిపో,
నెం. 9, జవాంగీరుపేట, మద్రాసు. } 109, ఫ్రీకోడ్డు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.
కోరువారు వెంటనే వాసు కొనవలయును.

9, జవాంగీరు పేట, బొంబాయి, మద్రాసు.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బి సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినపండు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర ము.

ఈ చూరము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బిసము, కాసపీనస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచిది. దిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0.

గ్రహణీమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగురు విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను నూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు ఘండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గజ్జికి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫ్రీకోడ్డు, బొంబాయి.
నెం. 9, జవాంగీరుపేట, మద్రాసు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్షేమవలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

స్త్రీ పురుషులు వాడటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలవజేయును.
కండ్లకు చలవజేయును.
వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు చాలకుండును.
వెండ్రుకలు నునపుడేరును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.
వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.

ఇది మనోహరమైనదియు విద్యాధులు, స్త్రీ డగ్గు, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిద్రాంతరి నిచ్చును. సుందరుల మోహనావగ్యములకు ప్రాప్తకు కురులగు మనోహరముని బెంచి కాపాడును. ఒకసారి వాడేలిచిన విజము జేలియుండును.
అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9, జవాంగీరుపేట, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము

వారపత్రిక చందాదారులు పత్రికచేరలేదని వాదించు వర్షముగాని మరియితర సంబంధమున నుత్తరములు వ్రాయవచ్చుగాని అచ్చుతో ముద్రింపబడిన వారిపేర్లకు ముందుగానన్న నెంబరును తప్పక వ్రాయవలయును. అట్లు వ్రాయచేని జవాబులు సులభముగా నొసంగుటకు వీలుపడదు.

వ్యవస్థాపకుడు.

FREE ! దీనిని జదువవలదు FREE !!

ప్రతికటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.

అత్తలారాభిటమును కోర్కని కోడండ్రప్రలాపము. (రెండవకూర్పు) ఒక ఆణా తపాలా కిల్లపంపువారి కుచితము ఈయాగ్రునెల కడవలకే ఈధరకు ఇవ్వబడును.

మిత్రులారా! మేమీగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మిత్రుని తీసికొన్నందున ఆగ్రంథము మేనెలలోనే ఖర్చయిపోయింది. వెనుక వ్రాయు వారిలకు లేదని వ్రాయుటకు జిల్లిల్లి, మజల ముద్రించితిమి. ఇదియును మనుషటివలెనే ఖర్చగుని యెంచి మనుమున్న తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమందవలయును కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొను వారలకందజీరి దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిస్త్రీలు జదివి, అత్తలయెడ కోడండ్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడండ్రయెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుందురను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిప్రతులే ముద్రించుటచే ద్వరపడి దెప్పించుకొందురని మాప్రార్థన.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మీకంపెని,
నెం. 6, వెంకటేశమెట్రి పేట, సామూకార్ పేట, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డెసులు వగయిరా మార్పుటయి యుత్తరములు వ్రాయవచ్చుదు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయవారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జిలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుగాని విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]
తాము దినపత్రిక చందాదారులో, వారపత్రిక చందాదారులో వాసినయెడల చాలనులుపుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అచ్చుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చితాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

ధనివ్యక్త. క్రయం రూ. 2

జన్మ పత్రికా.

తమ జన్మల జనన కాలము, మాన, తిక్కి, వార, నవనకాలముల జన్మగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చు జననకాలమును సీనిపరుచుకొని జనన కుండలి - అంశ కుండలి మహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శకువునకు జన్మనక్షత్రతోపాటా లాగిస్తే, వోషము మొదలగునవి యుండినంత తప్పిపోక మేకాంతి దానానలంజేయుక్రమమున్న, మాతాపితృవిష్ణుముని విచారించి శకువునకు నిక ముందు నిన్నర సంవత్సరములలో నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శకువుయొక్క, నాము వ్యవస్థాపక విషయమునుసహ విశేషముగా వ్రాసి జన్మపత్రికకు సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక వెండితాళితో తేర్చి భద్రపరిచి జన్మలకుం గట్టిపూ ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలాశిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు.

బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక. వెల రూ. 2
విలాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సద్దాంతలు.

శారవేనమాల్లి (జిల్లా బల్లారి)

